

અયોધ્યા ઝગમગ્યું :
રામ જન્મભૂમિમાં સરયૂ નદીના ઘાટ પર દિવાળીની પૂર્વસંધ્યાએ વિશ્વ વિક્રમજનક ૨૬,૧૭,૨૫૩ દીવા પ્રગટાવાયા હતા અને લે સર શો યોજાયો હતો તેમ જ રામાયણને લગતા મીઠાના સંગ્રહાલય (વેક્સ મ્યુઝિયમ)નું ઉદ્ઘાટન કરાયું હતું. (પીટીઆઈ)

અયોધ્યા વિક્રમજનક લાખો દીવાથી ઝળહળ્યું

અયોધ્યા: રામજન્મભૂમિ અયોધ્યામાં દિવાળીની પૂર્વસંધ્યાએ સરયૂ નદીના કિનારે (ઘાટ પર) વિશ્વ વિક્રમજનક ૨૬,૧૭,૨૫૩ દીવા પ્રગટાવાયા હતા, રામાયણ પર આધારિત ‘મીણ’ના પ્રથમ સંગ્રહાલય (વેક્સ મ્યુઝિયમ)નું ઉદ્ઘાટન કરાયું હતું, દેશવિદેશથી આવેલા રામલીલા, શ્રીડી લાઈટ શો યોજાયા, રામનાં ભજનો ગવાયાં હતા, રામ કી પોડી ખાતે પ્રોજેક્શન મેપિંગ, લેસર ઇફેક્ટ્સથી સંગીત સાથે રામાયણને લગતા ૪૫ મિનિટના શોનું આયોજન કરાયું હતું. ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન યોગી આદિત્યનાથે વેક્સ મ્યુઝિયમનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. રામાયણના સંગ્રહાલયનું નિર્માણ ૮૫ મિનિટના શોનું આયોજન કરાયું હતું. અયોધ્યાના ચોદ્દહ કોસી પરિક્રમા માર્ગ ખાતે રૂપિયા છ કરોડના ખર્ચે કરાયું છે. બે માળનું આ મ્યુઝિયમ ૮,૮૫૦ ચોરસ ફૂટમાં પથરાયેલું છે અને તે સંપૂર્ણ વાતાનુકૂલિત છે તેમ જ તેમાં રામાયણ પર આધારિત પૂર્ણ માનવ-કદની મીણની પચાસ પ્રતિમા રખાઈ છે. મીણની આ પ્રતિમાઓમાં ભગવાન રામ, સીતા, લક્ષ્મણ, હનુમાન અને રાવણનો (જુઓ પાનું ૨) ►►

જીએસટીઆર-શ્રીબી ફાઈલિંગની મુદત લંબાવાઈ
નવી દિલ્હી : સરકારે રવિવારે માસિક જીએસટીઆર-શ્રીબી ટેક્સ પેમેન્ટ ફોર્મના ફાઈલિંગની મુદત પાંચ દિવસ એટલે ૨૫ ઓક્ટોબર સુધી લંબાવી હતી. સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીઅલ ટેક્સ એન્ડ કસ્ટમ્સ (સીબીઆઈસી)એ એક જાહેરનામામાં સાપ્ટેમ્બર અને જુલાઈ-સપ્ટેમ્બર ત્રિમાસિક માટે જીએસટીઆર-શ્રીબી ટેક્સ ફાઈલર્સ ૨૫ ઓક્ટોબર સુધી વેરો ભરી શકશે. સીબીઆઈસીએ મુદત લંબાવી છે.
જીએસટીઆર-શ્રીબી એ માસિક અને ત્રિમાસિક સમરી રીટર્ન છે જે રજિસ્ટર્ડ કરદાતાઓ દરેક મહિનાની ૨૦, ૨૨ અને ૨૪ તારીખે વિવિધ કેટેગરી માટે ભરવાનું હોય છે. ૨૦ ઓક્ટોબરે દિવાળી હોવાથી સમય લંબાવવામાં આવશે એ અપેક્ષિત હતું. (એજન્સી)■

મેડિકલ કોલેજો અને સીટ વધારાઈ
નવી દિલ્હી : વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા સ્વતંત્રતા દિવસ ૨૦૨૪ના રોજ પાંચ વર્ષમાં ૭૫,૦૦૦ નવી મેડિકલ બેઠક બનાવવાના વચનને અનુરૂપ એક મહત્વપૂર્ણ પગલું ભરતા નેશનલ મેડિકલ કમિશન (એનએમસી) એ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે ૧૦,૬૫૦ નવી એમબીબીએસ બેઠકને મંજૂરી આપી છે. આ વધારો ભારતમાં તબીબી શિક્ષણની પહોંચ વધારવા માટેની એક વ્યાપક વ્યૂહરચનાનો એક ભાગ છે.
એનએમસીના વડા ડૉ. અભિજીત શેટે જણાવ્યું હતું કે ૪૧ નવી મેડિકલ કોલેજો વધવાથી દેશમાં તબીબી સંસ્થાઓની કુલ સંખ્યા ૮૧૬ થઈ ગઈ છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે કુલ ૧૦,૬૫૦ એમબીબીએસ બેઠકને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.
આનાથી શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે એમબીબીએસ બેઠકોની કુલ સંખ્યા વધીને ૧,૩૭,૬૦૦ થશે, જેમાં રાષ્ટ્રીય મહત્વની સંસ્થાઓની બેઠકોનો પણ સમાવેશ થાય છે. અનુસ્નાતક (પીજી) અભ્યાસક્રમો માટે એનએમસીને નવી અને નવીકરણ કરાયેલ બેઠકો માટે ૩૫૦૦થી વધુ અરજીઓ મળી છે.
ડૉ. શેટે જણાવ્યું હતું કે કમિશન આશરે ૫,૦૦૦ પીજી બેઠક વધારવાની અપેક્ષા રાખે છે, જેનાથી દેશભરમાં પીજી બેઠકની કુલ સંખ્યા ૬૭,૦૦૦ થશે. આ વર્ષે યુજી અને પીજી બંને બેઠકોમાં કુલ વધારો આશરે ૧૫,૦૦૦ થશે. અંતિમ મંજૂરી પ્રક્રિયા ગઈ છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે કુલ અને પરામર્શમાં કેટલાક વિલંબ થયા છે. જોકે અધિકારીઓએ ખાતરી આપી (જુઓ પાનું ૨) ►►

ગુજરાતમાં નોટરીની સંખ્યા વધારીને ૬,૦૦૦ કરાઈ
નવી દિલ્હી : કેન્દ્ર સરકારે નિયમોમાં સુધારો કરીને ચાર રાજ્યોને વધુ નોટરી નિમણીની છૂટ આપી છે. ગુજરાતને હવે ૬,૦૦૦ નોટરીની નિમણૂક કરવાની છૂટ આપવામાં આવી છે.
કાયદા પ્રમાણે નોટરી એ અધિકારી છે જેને દસ્તાવેજની સહીમાં સાક્ષી બનવાનો અને સંભવિત બનાવટને રોકવા દસ્તાવેજોને પ્રમાણભૂત કરવાનો અધિકાર ધરાવે છે. કાયદા મંત્રાલયે ૧૮ ઓક્ટોબરે નોટરીઝ રૂલ્સ, ૧૯૫૬માં સુધારો કર્યો હતો. આ સુધારાને લીધે ગુજરાત, તમિલનાડુ, રાજસ્થાન અને નાગાલેન્ડની સરકાર મહત્તમ નોટરી નિમી શકશે. ગુજરાત સરકાર હાલના ૨,૯૦૦ નોટરીના સ્થાને હવે ૬,૦૦૦ નોટરી નિમી શકશે. તમિલનાડુ સરકાર ૨,૫૦૦ને બદલે ૩,૫૦૦ નોટરી નિમી શકશે. રાજસ્થાન સરકાર ૨,૦૦૦ને બદલે ૩,૦૦૦ નોટરી નિમી શકશે. નાગાલેન્ડમાં આ સંખ્યા ૨૦૦થી વધીને ૪૦૦ થશે. (એજન્સી)■

મુંબઈથી બિહાર જતી ટ્રેનમાંથી ત્રણ જણ પડ્યા
મુંબઈ/નાશિક: દિવાળીના તહેવારમાં વતન જવા માટે લાખો પ્રવાસીઓએ વતનની રાહ પકડી લીધી છે, પરંતુ હજુ ત્રણેયની ટ્રેનોમાં ભયંકર ભીડનો સામનો કરવો પડી રહ્યો છે ત્યારે આજે મુંબઈ-લોકમાન્ય ટિળક ટર્મિનસ (એલટીટી)થી બિહાર જઈ રહેલી કર્મભૂમિ એક્સપ્રેસમાંથી પ્રવાસીઓ પડતા જીવલેણ અકસ્માત સર્જાયો છે. આ અકસ્માતમાં બે પ્રવાસીના ઘટનાસ્થળે એવો સૂત્રોએ દાવો કર્યો હતો. રેલવે પહોંચી છે. આ અકસ્માતનો કેસ નોંધીને તપાસ રેલવે પોલીસે તપાસ હાથ ધરી છે.
આ અકસ્માતની જાણ પછી નાશિક આવે પોલીસ ઘટનાસ્થળે પહોંચી હતી, જ્યારે મૃતકોને કબજામાં લઈને પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા. આ અકસ્માત ભુસાવળના ટ્રેક ક્લોમીટર ૧૯૦/૧ અને ૧૯૦/૩ની વચ્ચે થયો હતો. બંને યુવાનની ઉંમર ૩૦થી ૩૫ વર્ષ વચ્ચેની છે, જ્યારે અકસ્માતનો શિકાર બન્યા હોવાનું ત્રીજા પ્રવાસીને નજીકની હોસ્પિટલમાં કહેવાય છે.
સારવાર અર્થે ખસેડવામાં આવ્યો હતો. જિલ્લા સરકારી હોસ્પિટલમાં તેને દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, પરંતુ હજુ ત્રણેયની ઓળખ થઈ શકી નથી, એમ પોલીસે જણાવ્યું હતું.
અકસ્માતનો કેસ નોંધવામાં આવ્યો છે, જ્યારે તપાસ પણ હાથ ધરવામાં આવી છે. આ અકસ્માત માટે કદાચ જીવલેણ અકસ્માત સર્જાયો છે. આ અકસ્માતમાં બે પ્રવાસીના ઘટનાસ્થળે એવો સૂત્રોએ દાવો કર્યો હતો. રેલવે પોલીસે એક્સિડેન્ટલ કેસ નોંધીને તપાસ હાથ ધરી છે. તપાસના નક્કર નિષ્કર્ષ પછી ચોક્કસ કારણ આપી શકાય, એમ રેલવે અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.
છઠ્ઠા-દિવાળીને કારણે ટ્રેનોમાં અસામાન્ય ભીડ રહે છે. પ્રવાસીઓ તહેવાર યા યુટીજી નિમિત્તે ટ્રાવેલ કરી રહ્યા હતા તેની જાણ નથી. જનરલ કોચમાં ટ્રાવેલ કરી રહેલા પ્રવાસીઓ ૩૦થી ૩૫ વર્ષ વચ્ચેની છે, જ્યારે અકસ્માતનો શિકાર બન્યા હોવાનું ત્રીજા પ્રવાસીને નજીકની હોસ્પિટલમાં કહેવાય છે.

અમેરિકામાં ટ્રમ્પની નીતિના વિરોધમાં લાખો લોકોનો દેખાવ

વોશિંગ્ટન (અમેરિકા) : અમેરિકામાં ‘નો ફિગ્સ’ વિરોધ પ્રદર્શનમાં ૭૦ લાખ દેખાવકારો જોડાયા હતા એવો અહેવાલ સીએનએન આયોજકોને ટાંકીને આપ્યો હતો. દેખાવમાં ૨,૭૦૦ શહેર અને નગરના લોકો જોડાયા હતા અને લોકોએ અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના વહીવટીતંત્ર અને નીતિ સામે જોરદાર વિરોધ વ્યક્ત કર્યો હતો.
આ વર્ષના જૂનમાં વિરોધ પ્રદર્શનનો પહેલો રાઉન્ડ યોજાયો હતો અને એમાં ૨૦ લાખ લોકો જોડાયા હતા. સીએનએનના જણાવ્યા પ્રમાણે આ વખતે આંકડો એનાથી ઘણો વધારે હતો.
પોલીસના જણાવ્યા પ્રમાણે વ્યાપક રેલીઓ મોટે ભાગે શાંત રહી હતી અને હિંસાના કે ઘરપકડના (જુઓ પાનું ૨) ►►

સાસરિયાંની નામરજી છતાં પુત્રવધૂનો સાસરામાં રહેવાનો હક: કોર્ટ
નવી દિલ્હી : દિલ્હી હાઈ કોર્ટે એવો ચુકાદો આપ્યો છે કે માતાપિતાએ પુત્રને ત્યજી દીધો હોય તો પણ પુત્રવધૂને લગ્ન પછી જે ઘરમાં રહેવા આવી હોય એ ઘરમાં રહેવાનો અધિકાર છે. જસ્ટિસ સંજય નરુલાએ આ નિરીક્ષણ મહિલાની સાસુ અને દિવંગત સસરાએ કરેલી અરજી ફગાવી દઈને કર્યું હતું. જજે ૧૬ ઓક્ટોબરે આપેલા હુકમમાં કહ્યું હતું કે પુત્રવધૂને કાયદેસર પ્રક્રિયા વિના બેઠમલ ન કરી શકાય.
એડવોકેટ સમવેદના વર્માએ પુત્રવધૂ વતી દલીલ કરી હતી, જ્યારે સાસરિયા તરફથી કાજલ ચંદરાએ દલીલ કરી હતી. અરજી પ્રમાણે પુત્રવધૂએ ૨૦૧૦માં (જુઓ પાનું ૨) ►►

દિલ્હીના અક્ષરધામ વિસ્તારમાં હવા સૌથી વધુ પ્રદૂષિત

નવી દિલ્હી: દિલ્હી અને એનસીઆરમાં દિવાળી પહેલા હવાની ગુણવત્તા સતત બગડી રહી છે. પરિણામે પ્રદૂષણ ખતરનાક સ્તરે પહોંચી ગયું છે. કેન્દ્રીય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ (સીપીસીબી) અનુસાર રવિવારે સવારે દિલ્હીના અક્ષરધામ વિસ્તારમાં હવા ગુણવત્તા સૂચકાંક (એક્યૂઆઈ) ૪૨૬ નોંધવામાં આવ્યો હતો, જે ગંભીર શ્રેણીમાં આવે છે.
પરિણામ સ્વરૂપ સમગ્ર વિસ્તારમાં ખરાબ હવાને લીધે શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડી રહી છે. ગ્રેટર નોઇડા વેસ્ટ અને ગાઝિયાબાદના વિજયનગરમાં પણ પ્રદૂષણ ગંભીર સ્તરે પહોંચ્યું છે. ધુમ્પાડો અને ધુમ્મસની જાડી ચાદર આખા એનસીઆર પર છવાઈ ગઈ છે, જેના કારણે વિઝિબિલિટી ઘટી ગઈ છે. સીપીસીબીના આંકડા અનુસાર (જુઓ પાનું ૨) ►►

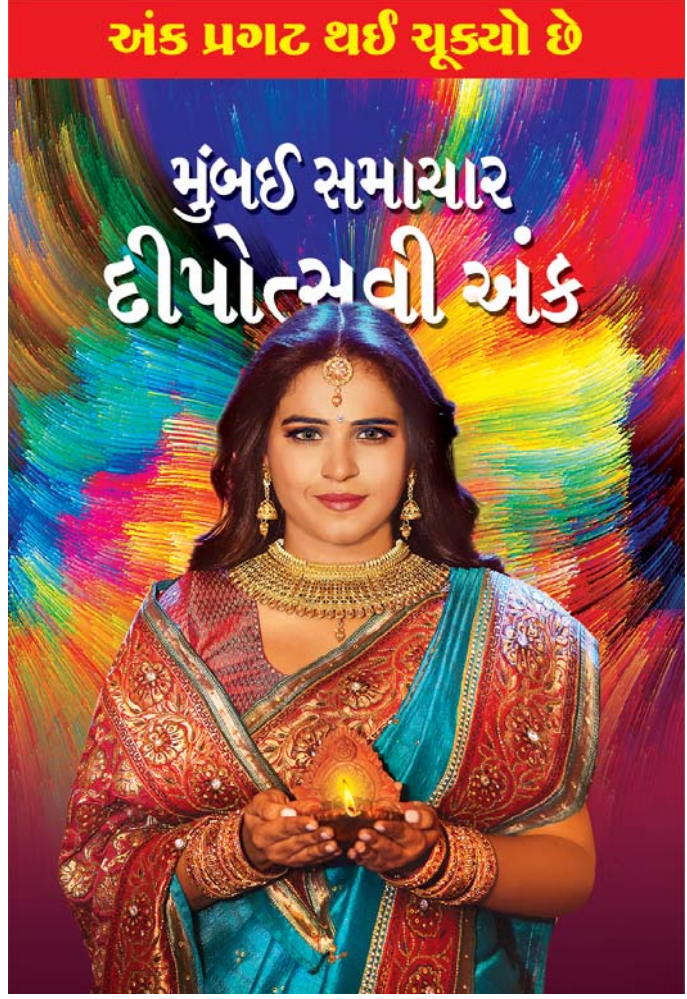
કેરળમાં ભારે વરસાદ
તિરુવંનંતપુરમ: ભારે વરસાદે કેરળના અનેક જિલ્લાના ઊંચાઈવાળા વિસ્તારોને ધમરોળી નાખ્યા હતા અને નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં પાણી ભરાઈ ગયા હતા.
ઈન્ડિયન મીટીયોરોલોજિકલ ડિપાર્ટમેન્ટે એરનાકુલમ, ઈદુક્કી, માલપુરમ, કોઝીકોડ, કન્નુર અને કાસરગોડ માટે ઓરેન્જ એલર્ટ જાહેર કરી હતી.
બાકીના આઠ જિલ્લામાં યલો એલર્ટ જાહેર કરાઈ હતી. હવામાન ખાતાએ લક્ષદ્વીપમાં ઓરેન્જ એલર્ટ જાહેર કરી હતી. ઓરેન્જ એલર્ટ એટલે ‘અતિ ભારે વરસાદ’ (૨૪ કલાકમાં ૧૧થી ૨૦ સેન્ટિમીટર), યલો એલર્ટ એટલે ‘ભારે વરસાદ’ (છથી ૧૧ સેન્ટિમીટર) થાય છે. ઈદુક્કી જિલ્લાની હાલત સૌથી ખરાબ હતી. ત્યાં શનિવાર રાત્રે અને રવિવારે ભારે વરસાદ, પૂર અને ભૂસ્ખલનના અહેવાલો આવ્યા હતા. (એજન્સી)■

મહારાષ્ટ્ર અને કર્ણાટકને પૂર રાહત માટે મળ્યા ₹ ૧૯૫૦ કરોડ

નવી દિલ્હી : કેન્દ્રીય ગૃહપ્રધાન અમિત શાહે ૨૦૨૫-૨૬ માટે કર્ણાટક અને મહારાષ્ટ્ર સરકારોને સ્ટેટ ડિઝાસ્ટર રિસ્પોન્સ ફંડ (એસડીઆરએફ)ના કેન્દ્રીય હિસ્સાના મીજા હપ્તા તરીકે ૧,૯૫૦.૫૦ કરોડ રૂપિયાની એડવાન્સ રકમ મંજૂર કરી છે.
એક સત્તાવાર નિવેદનમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે, કુલ રકમમાંથી કર્ણાટક માટે ૮૮૪.૪૦ કરોડ રૂપિયા અને મહારાષ્ટ્ર માટે ૧૫૬૬.૪૦ કરોડ રૂપિયાની સહાય મંજૂર કરવામાં આવી છે જેથી બંને રાજ્યો આ વર્ષે દક્ષિણ પશ્ચિમ ચોમાસા દરમિયાન ભારે (જુઓ પાનું ૨) ►►

ઈઝરાયલે ફરી ગાઝા પર હુમલો કર્યો

તેલ અવીવ : ઇઝરાયલ અને હમાસ વચ્ચે અમેરિકાની મધ્યસ્થીથી ચુદ્ધવિરામ કરવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ હાલ મળતી માહિતી મુજબ ઇઝરાયલે ફરી એકવાર ગાઝા પર હુમલો કર્યો છે. ઇઝરાયલ અમેરિકાના એક અહેવાલ બાદ આ હુમલો કર્યો છે. આ અહેવાલમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે હમાસ ગાઝાના અનેક વિસ્તારોમાં નાગરિકો પર હુમલો કરવાનું ષડયંત્ર રચી રહ્યું છે. આ અંગે ઇઝરાયલ તરફથી હજુ કોઈ સત્તાવાર નિવેદન પ્રકાશમાં આવ્યું નથી. જેમાં કેટલાક અહેવાલો અનુસાર ઇઝરાયલ રફાહ વિસ્તારમાં હવાઈ હુમલા કર્યા છે. આ અંગે હમાસે અમેરિકાના દાવાઓને નકાર્યા હતા. જ્યારે ગુમચર અહેવાલોના આધારે અમેરિકાએ (જુઓ પાનું ૨) ►►

પાકિસ્તાનમાં ધામા નાખીને પડેલા અફઘાનોથી છુટકારો શક્ય જ નથી

એક તરફ પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાન વચ્ચે જંગ જામ્યો છે અને પાકિસ્તાનની સરકારે પાકિસ્તાનમાં થઈ રહેલા આતંકવાદી હુમલા માટે અફઘાનોને જવાબદાર ગણાવીને અફઘાનિસ્તાન પર હલ્લાબોલ કરી દીધું છે ત્યારે બીજી તરફ પાકિસ્તાનના સંરક્ષણ પ્રધાન ખ્વાજા આસિફ ફરી એકવાર પાકિસ્તાનમાં ધામા નાખીને પડેલ અફઘાનોનો મુદ્દો છોડી દીધો છે. ખ્વાજા આસિફે જાહેર કર્યું છે કે પાકિસ્તાનમાં રહેતા તમામ અફઘાનોએ પોતાના દેશમાં પાછા ફરવું જોઈએ કેમ કે અફઘાનિસ્તાન સાથે સારા સંબંધોનો યુગ સમાપ્ત થઈ ગયો છે.

આસિફે તો પાકિસ્તાનમાં થઈ રહેલા હુમલા માટે ભારત પર દોષારોપણ પણ કર્યું છે. અફઘાનિસ્તાનના તાલિબાન શાસકો ભારતના ઈશારે પાકિસ્તાનમાં હિંસા આચરી રહ્યા છે અને પાકિસ્તાન આર્મીને નિશાન બનાવી રહ્યા છે એવો દાવો પણ આસિફે કર્યો છે. ખ્વાજા આસિફે દિલ્હીથી તાલિબાનના નિર્ણયો લેવાય છે અને અફઘાનિસ્તાન ભારત માટે પ્રોક્સી યુદ્ધ લેે છે એવો આક્ષેપ પણ કર્યો છે.

આસિફે કટાક્ષ પણ કર્યો છે કે, અફઘાનિસ્તાન અને ભારત વચ્ચે ઘણાં વર્ષોથી સારા સંબંધ છે પણ પાકિસ્તાન સાથે અફઘાનિસ્તાનના સંબંધો ક્યારેય સારા રહ્યા નથી છતાં લાખો અફઘાનોએ પાકિસ્તાનમાં આશરો લીધો છે. અફઘાનિસ્તાનના ભારત સાથે આટલા સારા સંબંધો છે એ જોતાં પાકિસ્તાનમાં રહેતા અફઘાનોને ભારતમાં ખસેડી દેવા જોઈએ.

આસિફે ભારત પર કટાક્ષ કરવા જતાં એક સારી ને સાચી વાત એ કહી દીધી કે, પાકિસ્તાન અફઘાનોનો બોજ ઉઠાવી શકે તેમ નથી. પાકિસ્તાન પાસે પોતાનાં લોકો માટે પૂરતાં સંસાધનો નથી તો પછી અફઘાનોને કઈ રીતે નિભાવી શકે?

આસિફની આ વાત સાચી છે કેમ કે ભૂખડી બારસ પાકિસ્તાન અફઘાનોનો બોજ ઉઠાવી શકે તેમ નથી પણ આસિફનું નિવેદન પાકિસ્તાનની લુચ્ચાઈને પણ છતું કરે છે. આસિફ જે અફઘાનોની વાત કરે છે એ અફઘાનો કંઈ બે દિવસ પહેલાં પાકિસ્તાનમાં આવ્યા નથી. આ અફઘાનો વરસોથી પાકિસ્તાનમાં જ અડિંગા જમાવીને બેઠા છે પણ પાકિસ્તાને વરસો લગી તેમને કશું ના કર્યું કે, આ અફઘાનોના બહાને અમેરિકાને ખંભેરી શકાતું હતું. અમેરિકા અફઘાનિસ્તાનમાંથી ખસ્યું ને મદદ મળતી બંધ થઈ એટલે પાકિસ્તાનને અફઘાનો બોજ લાગવા

માંડ્યા છે.

અમેરિકાએ નાઈન ઈલેવનના હુમલા પછી અફઘાનિસ્તાન પર આક્રમણ કરતાં અફઘાનિસ્તાનમાં અંધાર્યૂંધી અને અરાજકતા સર્જાઈ ત્યારે અફઘાનિસ્તાન છોડીને જઈ રહેલા લોકોને પાકિસ્તાને લીલા તોરણે આવકારેલા ને તેમને રાખ્યા હતા કેમ કે અમેરિકાનું તેમને સાચવવાનું ફરમાન હતું. અમેરિકાનું ટાર્ગેટ ઓસામા બિન લાદેન અને અલ કાયદા હતાં. તાલિબાન અલ કાયદાને મદદ કરતું હતું તેથી તેમને સત્તામાંથી ઉખાડી ફેંકવા અમેરિકાએ હુમલો કર્યો.

આ હુમલાના કારણે અફઘાનિસ્તાનના નાગરિકોએ વેઠવું ના પડે એટલે અમેરિકાના કહેવાથી અફઘાનિસ્તાનથી આવતા લોકોને પાકિસ્તાને આશ્રય જ નહોતો આપ્યો પણ સત્તાવાર રીતે તેમની નિરાશ્રિતો તરીકે નોંધણી કરી હતી. આ નિરાશ્રિતોને મદદ કરવા માટે અમેરિકા પાસેથી જંગી રકમ પડાવી હતી. અમેરિકાને તેમાં વાંધો નહોતો કેમ કે અમેરિકાને વરસે બસો-પાંચસો અબજ ડૉલર વેડફાઈ જાય તો પણ કશું એડ તેમ નથી. કાનખજૂરાનો એક પગ ઓછો થાય તો કશો ફરક ના પડે એવી હાલત છે.

અમેરિકાનું લશ્કર અફઘાનિસ્તાનમાંથી ૨૦૨૨માં વિદાય થયું ત્યાં સુધી પાકિસ્તાન અમેરિકાની મદદ લેતું હતું. નિરાશ્રિતોને નામે પાકિસ્તાને મુસ્લિમ રાષ્ટ્રોને પણ બરાબરના દોહીને બહુ નાણાં પડાવ્યાં હતાં તેથી પાકિસ્તાનને આ અફઘાનો અકારા નહોતા લાગતા અમેરિકા પણ વેપારી દેશ છે ને ગરજ સરી એટલે વૈદ વેરી એ સિદ્ધાંતમાં માને છે તેથી જેવું અફઘાનિસ્તાનમાંથી તેનું લશ્કર વિદાય થયું કે તરત પાકિસ્તાનને અપાતી તમામ મદદ બંધ કરી દેવાઈ.

અમેરિકાની મદદ બંધ થઈ એટલે પાકિસ્તાનને નિરાશ્રિતો બોજરૂપ લાગવા માંડ્યા. આ કારણે છેલ્લા બે વર્ષથી પાકિસ્તાન તેમને તગેડી મૂકવા માગે છે. ૨૦૨૩માં તો પાકિસ્તાને પાકિસ્તાનમાં રહેતા તમામ અફઘાનોને ૧ નવેમ્બર સુધીમાં અફઘાનિસ્તાન પાછા જતા રહેવા અલ્ટિમેટમ પણ આપી દીધેલું પણ અફઘાનો ચસક્યા જ નહીં ને પાકિસ્તાન તેમને બળજબરીથી ખસેડવા જાય તો અફઘાનિસ્તાન સાથે તો પછી પણ એ પહેલાં અફઘાન નિરાશ્રિતો સાથે જ યુદ્ધ છેડાઈ જાય.

આ યુદ્ધ પાકિસ્તાનને ભારે પડે કેમ કે પાકિસ્તાનમાં

લાખોની સંખ્યામાં અફઘાનો રહે છે. આ અફઘાનો પાછા દયામાણા ને બિચારા લોકો નથી પણ મશીનગનો ને બંદૂકો લઈને ફરનારા છે તેથી પાકિસ્તાનની ફાટે છે. યુનાઈટેડ નેશન્સના આંકડા પ્રમાણે, અત્યાર સુધીમાં ૧૩ લાખ અફઘાનો પાકિસ્તાનમાં રાજ્યાશ્રય લઈને સત્તાવાર રીતે નિરાશ્રિત તરીકે રહે છે.

આ સિવાય ૮.૮૦ લાખ લોકોએ રાજ્યાશ્રય માગ્યો છે પણ એ અંગે પાકિસ્તાન સરકાર દ્વારા નિર્ણય લેવાયો નથી. અલબત્ત યુનાઈટેડ નેશન્સે તેમને પણ નિરાશ્રિત તરીકે માન્યતા આપી હોવાથી કાનૂની રીતે એ લોકોને પણ પાકિસ્તાનમાં રહેવાનો અધિકાર મળેલો છે. તેમાંથી ૬ લાખ લોકો એવા છે કે જે અમેરિકાનું લશ્કર અફઘાનિસ્તાન છોડીને ગયું ને તાલિબાનનું શાસન આવ્યું પછી પાકિસ્તાન આવ્યા છે. આ રીતે કુલ લગભગ ૨૨ લાખ અફઘાનો તો પાકિસ્તાનમાં સત્તાવાર રીતે જ રહે છે.

પાકિસ્તાનનું કહેવું છે કે, તાલિબાન ફરી સત્તામાં આવ્યા પછી બીજા ૧૭ લાખ અફઘાન પાકિસ્તાનમાં ઘૂસ્યા છે. આ અફઘાનો બિલકુલ ગેરકાયદેસર રીતે પાકિસ્તાનમાં ધામા નાખીને પડ્યા છે. પાકિસ્તાનનો દાવો છે કે, આ અફઘાનો તાલિબાનના માણસો છે અને પાકિસ્તાનમાં આતંકવાદને ભડકાવવા માટે ઘૂસ્યા છે. પાકિસ્તાનની વાત કેટલી સાચી છે એ ખબર નથી પણ આ વાત સાચી હોય તો પાકિસ્તાનનો ફફડાટ યોગ્ય કહેવાય.

આતંકવાદને ભડકાવવા ઘૂસેલા લોકો કડછી-તવેથા ને તપેલીઓ લઈને ના જ આવ્યા હોય. એ લોકો બધી રીતે સજજ થઈને આવ્યા જ હોય તેથી પાકિસ્તાન તેમને છંછેડવાની હિંમત ના જ કરે. બીજી તરફ પાકિસ્તાન કોઈ પગલાં ના લે તો આ અફઘાનોને પાછા વાતન જવામાં રસ નથી એ જોતાં આસિફ ભલે ગમે તેટલું થ્રુંડ ઉડાડે પણ લગભગ ૪૦ લાખ અફઘાનો પાકિસ્તાનના ગળાનો ઘંટ બનીને પાકિસ્તાનમાં જ રહેવાના છે એ નક્કી છે.

આ અફઘાનો પાકિસ્તાનમાં રહીને છોકરાં પેદા કરશે ને વસતી વધારશે એ જોતાં પાકિસ્તાન પરનો બોજ વધ્યા જ કરશે. તેમાંથી ઘણા તાલિબાન માટે કામ કરતા પણ થશે કેમ કે પાકિસ્તાનમાં તો કોઈ કામ નથી. આ સંજોગોમાં પાકિસ્તાન માટે અફઘાનોથી છુટકારો શક્ય જ નથી.

પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાન યુદ્ધવિરામ માટે સહમત

ઈસ્લામાબાદ : કતારના વિદેશ મંત્રાલયે રવિવારે જણાવ્યું હતું કે અફઘાનિસ્તાન અને પાકિસ્તાન તાત્કાલિક યુદ્ધવિરામ માટે સંમત થયા છે. આ નિર્ણય એક અઠવાડિયાથી વધુ સમય સુધી ચાલેલી લડાઈ બાદ લેવામાં આવ્યો છે જેમાં ડઝનેક લોકો માર્યા ગયા છે અને સેંકડો ઘાયલ થયા છે.

કતારે એક નિવેદનમાં કહ્યું હતું કે બંને પક્ષો સ્થાયી શાંતિ અને સ્થિરતાને મજબૂત કરવા અને આગામી દિવસોમાં સ્થાયી યુદ્ધવિરામ સુનિશ્ચિત કરવા માટે આગામી વાટાઘાટો કરવા માટે સંમત થયા છે. અફઘાનિસ્તાન અને પાકિસ્તાનના પ્રતિનિધિમંડળો વર્ષોમાં તેમની વચ્ચેના સૌથી ભયંકર કટોકટીના ઉકેલ માટે વાટાઘાટો માટે દોહામાં હતા. એક અઠવાડિયાથી વધુ સમય સુધી ચાલેલી લડાઈમાં બંને પક્ષોના ડઝનેક લોકો માર્યા ગયા અને સેંકડો ઘાયલ થયા હતા. વાટાઘાટો કતાર અને તુર્કી દ્વારા મધ્યસ્થી કરવામાં આવી હતી.

બંને સરકારોએ બેઠકોનું નેતૃત્વ કરવા માટે તેમના સંરક્ષણ પ્રધાનોને મોકલ્યા હતા, જે અંગે પાકિસ્તાને કહ્યું હતું કે “અફઘાનિસ્તાનમાંથી ઉદ્ભવતા સરહદ પાર આતંકવાદને સમાપ્ત કરવા અને સરહદ પર શાંતિ અને સ્થિરતા ફરીથી સ્થાપિત કરવા માટે તાત્કાલિક પગલાં પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરશે. અફઘાન અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે કાબુલ પ્રતિનિધિમંડળનું નેતૃત્વ સંરક્ષણ પ્રધાન મુલ્લા મુહમ્મદ યાકુબે કર્યું હતું, જ્યારે પાકિસ્તાનના સંરક્ષણ પ્રધાન ખ્વાજા આસિફે તાલિબાન પ્રતિનિધિઓ સાથેની વાતચીતમાં ભાગ લીધો હતો.

- ભારતીય હિનાંક ૨૮, માહે આશ્વિન, શહે ૧૯૪૭
- વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, શા. શહે ૧૯૪૭, આશ્વિન
- ૧૯-૧૪
- જૈન વીર સંવત ૨૫૫૧, માહે આશ્વિન, તિથિ
- ૧૯-૧૪
- પારસી શહેનશાહી રોજ ૭મો અમરદાદ, માહે ૩જો ખોરદાદ, સને ૧૩૯૫
- પારસી ફસલી રોજ ૭મો અમરદાદ, માહે ૪થો તીર, સને ૧૩૯૫
- પારસી ફસલી રોજ ૫મો સ્પેન્દર્મદાદ, માહે ૯મો આદર, સને ૧૩૯૪
- મુસ્લિમ રોજ ૨૭મો, માહે ૪થો રબીઉલ આખર, સને ૧૪૪૭
- મીસરી રોજ ૨૮મો, માહે ૪થો રબીઉલ આખર, સને ૧૪૪૭
- નક્ષત્ર હસ્ત રાત્રે ક. ૨૦-૧૬ સુદી, પછી ચિત્રા
- ચંદ્ર કન્યામાં
- ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: કન્યા (૫, ૬, ૭)
- સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૩૫, અમદાવાદ ક. ૦૬ મિ. ૪૦, સ્ટા.ટા.,
- સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૧૧, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૦૯, સ્ટા. ટા.

- : મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ :-
- ભરતી: સવારે ક. ૧૧-૦૯, રાત્રે ક. ૨૩-૪૭
- ઓટ: સાંજે ક. ૧૭-૨૫, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૫-૪૪ (તા. ૨૧)
- વ્રત પર્વાદિ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, ‘અનલ’ નામ સંવત્સર પ્રારંભ, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૭, ‘વિક્રામવસુ’નામ સંવત્સર, આશ્વિન ઇષ્ઠ્યા - ચતુર્દશી. નરક ચતુર્દશી, ચંદ્રોદય પ્રાત: ૦૫-૨૩. અત્યંત રુનાળ, દિવાળી, લક્ષ્મી વ ઇન્દ્રજૂષ્ણન, મહાવીર નિર્વાીણદિન. સૂર્ય મહાનક્ષત્ર, ચિત્રામાં, વાહન હાથી.
- શુભાશુભ દિનશુક્રિ: ધર્મપર્વ શ્રેષ્ઠ દિન.
- મુહૂર્ત વિશેષ: મહાલક્ષ્મી, મહાકાલી, શ્રી શારદા (ચોપડા) પૂજન, સોમવતી અમાસ, હસ્ત નક્ષત્ર રાત્રે ક. ૨૦-૧૬ સુદી પછી ચિત્રા. ચંદ્ર કન્યામાં.
- લક્ષ્મી વ ઇન્દ્ર પૂજા. કંપનીના, કોમ્પ્યુટર, સ્ટેશનરીનું, સુવર્ણ આદિ ધનપૂજન આજના દિવાળીના પવિત્ર પર્વમાં બ્રાહ્મણ દ્વારા શાસોક્ત ચોપડાપૂજન કરવું, પ્રદીપ સમયમાં દીપદાનનો
- મહિમા. (સૂર્યાસ્ત: ક. ૧૮-૧૧)

મને ‘નમકહરામ’ લોકોના મત નથી જોઈતા: ગિરિરાજ સિંહ

પટના : કેન્દ્રીય મંત્રી ગિરિરાજ સિંહે લઘુમતી સમુદાય પર કરેલી ટિપ્પણીને લઈને રાજકીય વિવાદ પેદા થયો છે, જેમાં તેમણે કહ્યું હતું કે તેમને “નમકહરામ” ના મતોની જરૂર નથી. તેમણે આ ટિપ્પણી શનિવારે બિહારના અરવલ જિલ્લામાં એક જનસભાને સંબોધતા કરી હતી.

બેંગુસરાયના ભાજપ સાંસદે કહ્યું હતું કે, મેં એક મૌલવીને પૂછ્યું હતું કે શું તેમની પાસે આયુષ્માન ભારત આરોગ્ય કાર્ડ છે. તેમણે કહ્યું, ‘હા.’ મેં પૂછ્યું કે શું આ કાર્ડ હિન્દુઓ અને મુસ્લિમોના આધારે વહેંચવામાં આવ્યા છે, અને તેમણે કહ્યું, ‘ના.’ તેમણે કહ્યું હતું કે, જ્યારે મેં તેમને પૂછ્યું કે શું તેમણે મને મત આપ્યો છે, ત્યારે તેમણે કહ્યું, ‘હા.’ પરંતુ જ્યારે મેં કહ્યું, ‘તમને ખુદાની કસમ,’ ત્યારે તેમણે કહ્યું હતું કે, ‘ના, મેં મત આપ્યો નથી.’ મુસ્લિમો અમારી બધી કેન્દ્રીય યોજનાઓનો લાભ લે છે પણ અમને મત આપતા નથી. આવા લોકોને ‘નમકહરામ’ કહેવામાં આવે છે. “મેં મૌલવીને કહ્યું હતું કે મારે નમકહરામના મત નથી જોઈતા.”

ભાજપના નેતાએ એમ પણ કહ્યું હતું કે તેમણે મૌલવીને પૂછ્યું હતું કે શું વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ક્યારેય તેમનું અપમાન કર્યું છે અથવા તેમણે (ગિરિરાજ સિંહ) આતું કંઈ કર્યું છે, અને તેમણે જવાબ આપ્યો, ‘ના.’ ગિરિરાજ સિંહે કહ્યું હતું કે, “પછી મેં પૂછ્યું કે મારો વાંક શું છે કે તમે મને મત

ન આપ્યો, જે કોઈ ઉપકારને ઓળખતો નથી તેને નમકહરામ કહેવામાં આવે છે.” તેમણે દાવો કર્યો કે એનડીએ સરકારે બિહારના સર્વોચ્ચ વિકાસ માટે અસંખ્ય માળખાકીય પ્રોજેક્ટ્સ હાથ ધર્યાં છે.

સિંહે કહ્યું હતું કે, “બિહારમાં રસ્તાઓ ફક્ત એનડીએ નેતાઓ અને કાર્યકર્તા માટે જ નહીં, પરંતુ સામાન્ય લોકો માટે બનાવવામાં આવ્યા છે. બિહાર હવે બદલાઈ ગયું છે. એનડીએ સરકાર સમાજના દરેક વર્ગ માટે કામ કરે છે, પરંતુ મુસ્લિમો ભાજપને મત આપતા નથી.”

ગિરિરાજ સિંહના નિવેદન પર પ્રતિક્રિયા આપતા રાષ્ટ્રીય જનતા દળ (આરજેડી)ના પ્રદેશ પ્રવક્તા મૃત્યુંજય તિવારીએ પીટીઆઈ વીડિયોને જણાવ્યું હતું કે, “એ વાત જાણીતી છે કે ભાજપના નેતાઓ હિન્દુ-મુસ્લિમ મુદ્દાઓ સિવાય બીજું કંઈ બોલી શકતા નથી. તેઓ બેરોજગારી, મોંઘવારી, શિક્ષણ કે આરોગ્ય જેવા વાસ્તવિક મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરતા નથી. “જ્યારે તમે તેમની સાથે વિકાસ વિશે વાત કરો છો ત્યારે તેઓ ધર્મનો મુદ્દો ઉઠાવીને લોકોનું ધ્યાન ભટકાવવાનો પ્રયાસ કરે છે.”

ગિરિરાજ સિંહ તેમના વિવાદાસ્પદ નિવેદનો માટે પહેલા પણ ઘણી વખત ચર્ચામાં રહી ચૂક્યા છે. નોંધનીય છે કે બિહાર વિધાનસભાની ૨૪૩ બેઠક માટે મતદાન ૬ અને ૧૧ નવેમ્બર બે તબક્કામાં થશે, જ્યારે મતગણતરી ૧૪ નવેમ્બરે થશે.

ધર્મતોજ

મંજળ

હેમંત વાળા

feedback@bombay
samachar.com

કાળી ચૌદશ

માનસ મંથન

મોરારિબાપુ

feedback@
bombaysamachar.com

દિવાળી એ તહેવારોનો સમૂહ છે. અમાસના દિવસને દિવાળી ગણવામાં આવે છે અને એના પછીના સુપ્રભાતથી નવું વર્ષ શરૂ થાય છે. દિવાળીના એક દિવસ પહેલાનો, મહાકાળીની ઉપાસના માટેનો દિવસ એટલે કાળી ચૌદશ. આમ તો આ મહિનામાં જ શક્તિની આરાધના માટેનું પર્વ નવરાત્રી આવે છે. આ નવ દિવસોમાં પણ માતાની – શક્તિની આરાધના તો થતી જ હોય છે. પરંતુ નવરાત્રીમાં શક્તિના જે સ્વરૂપની આરાધના કરાતી હોય છે એનાથી કાળી ચૌદશ માટેની આરાધનાનું સ્વરૂપ સાવ ભિન્ન જણાય છે. નવરાત્રીમાં જાણે સમગ્ર માનવ સમુદાય માતાની ભક્તિમાં જોડાઈ જાય છે જ્યારે કાળી ચૌદશની વિશેષ આરાધના વિશેષ દરજ્જાના સાધકો માટે જ ઈચ્છનીય છે. એક તરફ માતાજીનું શાંત સ્વરૂપ છે તો અન્ય તરફ માતાજીની રોદ્રતા પ્રગટ થાય છે. આ બંને સ્વરૂપને માતાનો જ દરજ્જો મળ્યો હોવાથી બેમાંથી કોઈ પણ કે બંને સ્વરૂપની આરાધનાથી માતા પોતાના ભક્ત પ્રત્યે – પોતાના સંતાન પ્રત્યે કરુણા દર્શાવે એ સ્વાભાવિક છે.

દિવાળીના દિવસે લક્ષ્મીની પૂજા થાય છે જ્યારે કાળીચૌદશે કાલિકાની. તેની સાથે શારદીય નવરાત્રીમાં શારદાની પૂજા થાય છે. આમ માતાજીના ત્રણેય સ્વરૂપની આ મહિનામાં પૂજા અર્ચના સંભવ બને છે. પોતાની રચિ પ્રમાણે વ્યક્તિને જે સ્વરૂપમાં વધુ શ્રદ્ધા હોય તે માટેની તેની આરાધના વધુ દ્રઢ રહે, અહીં બધા માટે સરખી સંભાવના છે. ભારતીય સંસ્કૃતિનું આ એક અનોખું સત્ય છે. અહીં દરેક વ્યક્તિને પોતાની શ્રદ્ધાની શ્રેણી પ્રમાણે આધ્યાત્મના માર્ગમાં આગળ વધવાની તક મળે છે.

આ મહાકાલીની પૂજા – અર્ચના – આરાધના – સાધનાનો દિવસ છે. ચોક્કસ પ્રકારની સામગ્રીના ઉપયોગથી, ચોક્કસ સમયગાળામાં – મુદુર્તમાં, ચોક્કસ પ્રકારની ક્રિયાકાંડની આ પૂજા છે. પણ આ બધામાં શ્રદ્ધા વધારે જરૂરી છે. શ્રદ્ધાથી માતાને જે અર્પણ કરવામાં આવે તે તે સ્વીકારી લે. માતા સાથેના વ્યવહારમાં પ્રેમ સભર છૂટછાટ માન્ય છે. પણ જેઓ વિશેષ હેતુથી, વિશેષ સાધના કરવા માગતા હોય તેમણે નિયમોને આધીન સ્થાન વિશેષ પર પૂજા કરવાનું સૂચન છે. કુળદેવીની ઉપાસના માટે પણ આ દિવસ અગત્યનો છે. આ દિવસે કુળદેવીને નૈવેદ્ય ધરાવવામાં આવે છે, જેમાં મુખ્યત્વે મેથીના ગોટા, દાલવડા તથા દહીંવડાનો સમાવેશ કરાય છે. આ સાથે કોઈ મીઠાશ ભરેલી વાની તો હોવી જ જોઈએ. નૈવેદ્યને નજીકના ચાર રસ્તા પર પદ્મતિસર મૂકી આવીને કુટુંબમાંથી કકળાટ કાઢવાની પ્રથા પણ પ્રચલિત છે. એમ માનવામાં આવે છે કે અશુભ શક્તિઓને આ પ્રકારનું નૈવેદ્ય પસંદ હોવાથી તે ઘરની સ્ત્રી સાથે બહાર જાય છે અને જ્યાં નૈવેદ્ય રાખવામાં આવે છે તે સ્થાન સાથે બંધાઈને પછી ત્યાં જ રહી જાય છે.

આમાં કયાંક કોઈકને અંધશ્રદ્ધા દેખાશે. અર્વાચીન મનોવિજ્ઞાન પણ એમ કહે છે કે મન જેવી ભાવના કરે તેવું પરિણામ સામે આવે. વ્યક્તિ જો એમ વિચાર્યા કરે કે પોતે નિષ્ફળ થશે તો તેની નિષ્ફળ થવાની સંભાવનાઓ વધી જાય. આધુનિક મનોવિજ્ઞાનની આ વાત કકળાટ કાઢવાની બાબતમાં પણ લાગુ પાડી શકાય. જો કુટુંબની દરેક વ્યક્તિ એ પ્રમાણે ભાવના રાખે તો ચોક્કસ કુટુંબમાંથી અમુક સમયગાળા માટે તો કંકાસ દૂર થવાની સંભાવના વધી જ જાય. આને કોઈ ધાર્મિક રંગ પણ આપી શકે અને કોઈ મનોવૈજ્ઞાનિક રીતે પણ સિદ્ધ કરી શકે. સાથે કાળી ચૌદશના દિવસે ધર્મરાજ યમની પણ પૂજા કરવામાં આવે છે.વળી હનુમાનજીને આપણે રક્ષક માનીએ છીએ, તેથી અશુભથી મુક્તિ માટે હનુમાનજીની પૂજા પણ આ દિવસે કરાતી હોય છે.

નરકથી મુક્તિ માટેનો આ દિવસ છે. આ દિવસ નરક ચતુર્દશી તરીકે પણ ઓળખાય છે. કેટલાક આને રૂપ ચૌદશ કે ભૂત ચતુર્દશી તરીકે પણ ઓળખે છે. અમુક વિસ્તારમાં આ દિવસને નરક નિર્વાણ ચતુર્દશી તરીકે પણ ઉજવવામાં આવે છે. નામ ગમે તે હોય, ઉપાસના મહાકાળીની થતી હોય છે, અને ઉપાસના પાછળની મુખ્ય પ્રાર્થના અશુભ તત્ત્વોથી મુક્તિની હોય છે.

મહાકાળી સાથે કાલ શબ્દ વણાયેલો છે. કાલ એટલે સમય. મહાકાલ એ સમયના દેવતા છે અને મહાકાળી એ સમયની નિયંત્રતા છે. આ સંસાર એ સ્થળ અને સમયની પૂર્વધારણા સમાન છે. અહીં નથી સ્થળ શાસ્ત્રત્વ કે નથી સમય કાયમી. સમયની અસ્થિરતા તો બધા જ સતત અનુભવતા હોય છે. તેવી જ રીતે સ્થળ પણ જેમ છે તેમ અમુક ક્ષણો માટે જ સ્થિર રહે છે. સંસારના ચક્રમાંથી છૂટવા માટે સ્થળ અને સમય બંનેને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજી તેની અસરથી મુક્ત થવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. સ્થળની પૂર્વધારણામાંથી છૂટવા માટે ઇષ્ટદેવની આરાધના યોગ્ય ગણાય શકે જ્યારે સમયની પૂર્વધારણામાંથી મુક્ત થવા કાળ અર્થાત સમયની દેવીની આરાધના જરૂરી બને.

મહાકાળીનું સ્વરૂપ રુદ્ર છે. જો તેઓ દર્શન આપે તો ઘણા એ દર્શનને જ પચાવી ન શકે. આથી મહાકાળીની ઉપાસના કરનાર સાધકે ઉચ્ચ કક્ષાની ક્ષમતા પ્રાપ્ત કરવાની હોય છે. આ કાળીની સાથે કાળા રંગને તો જોડી જ દેવાય છે પણ સાથે સાથે લાલ રંગ માતાને પસંદ હોવાથી સાધનામાં તે રંગને પણ મહત્ત્વ અપાય છે. આમ પણ માતા સાથે કંકુ એક તત્ત્વ તરીકે વધુ સંકળાયેલું હોવાથી મહાકાળી સાથે પણ લાલ રંગનું મહત્ત્વ વણાયેલું હોય એ સ્વાભાવિક છે.

જીવનમાંથી આળસ અને પ્રમાદ જેવા નર્કના તત્ત્વોને દૂર કરવા માટેનો આ દિવસ છે. લાંબા ગાળાની માંદગી અને અશુભ તત્ત્વોની અસરથી મુક્ત થવા માટેનો આ દિવસ છે. રોદ્રતાને શુભકારક તરીકે જોવાનો આ દિવસ છે. જો આવી દષ્ટિ કેળવાય તો રોદ્ર અને શુભ વચ્ચેનું અંતર નાશ પામે અને દરેક પ્રકારના દ્વંદ્વા ભાવથી મુક્ત થવાની શરૂઆત થાય. ■

જગતને હવે ઉદ્ધારક કે સુધારકની જરૂર નથી- જરૂર છે કોઈ સ્વીકારકની

શું તમાશો છે આ બધો! શું આ તંદુરસ્ત જગતનો પરિચય છે? જો હોય તો એવું જગત મારો સામેથી હટાવી દે! અને તમે જ્યારે પ્રસન્ન થઈને આનંદપૂર્વક ધર્મનું નિર્વાહન કરો છો એ દુનિયાને માફક નથી આવતું! તેથી દુનિયા પરેશાન કરશે તમને.

તો એ વખતનો નિયમ હતો કે એવી કોઈ નારી હોય તો એને બધા પથ્થર મારે એટલે ટોળાંએ કહ્યું કે બધા પથ્થર મારો! એમાં જિસસ ક્રીસ્ટ ત્યાંથી નીકળ્યા તો બધાએ એમને પકડ્યા કે આપ તો ધર્મનો નિયમ જાણો છો કે આવી સ્ત્રી હોય એને પથ્થરથી મારવામાં આવે. આપ શું કરશો? હવે જિસસ જો એમ કહે કે હું પથ્થર નહીં મારું તો એમણે ધર્મ સિદ્ધાંત તોચ્છો ગણાય અને પથ્થર મારે તો એમની કરુણા ખંડિત થઈ જાય. શું કરવું? છે એ વખતે જિસસે બહુ ચતુરાઈથી નિર્ણય કર્યો... જિસસે કહ્યું કે પથ્થર કોઈ પણ મારી શકે છે; ધર્મનો નિયમ છે. મારો એને; એવી જ સ્ત્રી છે તો મારો, પરંતુ જેમણે જીવનમાં ક્યારેય કશું પાપ ન કર્યું હોય એ હાથમાં પથ્થર ઉઠાવે.

કહેવાય છે કે બધાએ પોતાના હાથમાં પથ્થર રાખ્યા હતા, પણ જિસસની વાત સાંભળી બધા ભાગી ગયા!. કેમ કે સૌએ કોઈને કોઈ પાપ તો કર્યા જ છે! મનોજભાઈ ખંડેરીયા સમક્ષ જ્યારે એ વાત આવી કે કોઈએ પાપ ન કર્યું હોય ને જે સાચા હોય એ પથ્થર મારે, તો મનોજભાઈએ ગઝલનો શેર કહ્યો કે-

ક્યારેય પાપ જેવું કશું પણ કર્યું નથી, એથી જ થોડો પથ્થર ઉપાડિયે?

કવિએ કહ્યું કે હું ત્યાં હોત તો મારી સારપ કે મારી સચ્ચાઈ સિદ્ધ કરવા માટે પણ હું હાથમાં પથ્થર ન ઉઠાવું. સચ્ચાઈ સાબિત કરવા માટે હું કોઈ પર પથ્થર ન ફેંકું... આ વિચાર નવો છે. મારે રામેશ્વરમની આ કથામાં આપને એક વાત કહેવી છે.

જિસસને જ્યારે શૂળી મળી ત્યારે જિસસનું એક વાક્ય છે કે હે પરમાત્મા, હે મારા પિતા, એને માફ કરી દેજો. કેમ કે એ જાણતા નથી કે એ શું કરી રહ્યા છે! જિસસનું એ આખરી વાક્ય હતું. મારે એમ કહેવું છે કે હે મારા ઠાકોર, એને માફ કરી દેજે કેમકે એ જાણે છે કે એ શું કરી રહ્યા છે! They know what they are doing. મારે એ કહેવું છે. મહાદેવના આશ્રયમાં હવે સૂત્ર બદલવું જોઈએ. એમને માફ કરી દેજો, એવો જાણે છે કે એ શું કરી રહ્યા છે. છોડો એને. કાલથી

મારા મગજમાં આ ઘૂમી રહ્યું હતું. મારા દિલમાંથી ઉઠે પછી એને હું રોકું નહીં; કમસેકમ બોલી તો નાખું, પછી વાદળ જાણે અને વસુંધરા જાણે! આપણે બીજ તો વાવી દઈએ.

કેટલીક વાતોને સમય લાગે છે. એક યુવક ઝવેરી પાસે ગયો અને એને કહ્યું કે આપ હીરાના- ઝવેરાતના બહુ મોટા જાણકાર છો, તો મને હીરા પરખવાની રીત જણાવો કે હીરાની પરખ કઈ રીતે કરી શકાય? ઝવેરી ચતુર શિરોમણિ હતો. એણે યુવકના હાથમાં એક હીરો આપ્યો. પછી કહ્યું, મુઠ્ઠી બંધ કર. પેલા એ મુઠ્ઠી બંધ કરી દીધી. ઝવેરીએ કહ્યું, એક વર્ષ સુધી મુઠ્ઠી ખોલતો નહીં. સુવા જાઓ, દોડો, જાગો, ચાલો પણ મુઠ્ઠી ખોલતો નહીં. આ ટ્રેનિંગ છે.

હીરાની પરખ કરવી હોય તો એક વર્ષ મુઠ્ઠીમાં હીરાને પકડી રાખો. યુવકને થયું કે આ તો બહુ આકરી શરત છે, પરંતુ તેને મુઠ્ઠીમાં એક વર્ષ સુધી હીરો રાખી મુક્યો. એક વર્ષ પછી ઝવેરી પાસે જઈ હીરો પાછો આપ્યો..બસ હવે મને બતાવો કે હીરાની પરખ કેવી રીતે કરી શકાય? યુવક કંઈ સમજે એ પહેલા ઝવેરીએ બીજો હીરો પકડાવી દીધો !. પેલા એ કહ્યું હદ છે ! હવે હદ થાય છે ! ઝવેરી એ કહ્યું, હીરો પકડતો ખરો ! યુવકે હીરો પકડ્યો અને કહ્યું આ હીરો ક્યાં છે? ઝવેરીએ કહ્યું, તું એક વર્ષમાં જાણવાનું શીખી ગયો. હવે હાથમાં આવતા જ તને ખબર પડી ગઈ કે આ હીરો નથી, પરંતુ કાચ છે!

તો મારો કહેવાનો મતલબ છે કે થોડું તપ જોઈએ, થોડું ધૈર્ય જોઈએ. દૂધનું દૂધ અને પાણીનું પાણી થઈ જાય છે. પરંતુ આપણું સત્ય સિદ્ધ કરવા માટે પણ કોઈને પથ્થર ન મારવા જોઈએ. એ મનોજ ખંડેરીયાનો વિચાર મને બહુ સારો લાગે છે. આ રામેશ્વરની ભૂમિ પર હું કહેવા માગું છું કે હે પરમાત્મા, એને માફ કરી દેજે; એને ખબર છે કે એ શું કરી રહ્યા છે! મારા યુવાન શ્રોતાઓ સમાજમાં સેતુ બનાવે અને સ્વીકારક બને.

-સંકલન: જયદેવ માંકડ

અતૌકિક દર્શન

ભાણદેવ

feedback@
bombaysamachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

બીજી અનેક બાબતોની જેમ આ બાબતમાં પણ આ બધી ક્રિયાઓમાં પ્રાણાયામ શિરમોર સાધન છે, એમ અતિશયોક્તિ વિના કહી શકાય તેમ છે.

પ્રાણના નિમ્નગામી પ્રવાહો વ્યક્તિને ભોગ તરફ ખેંચી જાય છે. એ જ પ્રાણના પ્રવાહો જ્યારે ઉર્ધ્વગામી બને ત્યારે સાધક ભોગમાંથી છૂટીને યોગ તરફ અગ્રેસર જાય છે. પ્રાણના આ પ્રવાહોને ઊલટાવવા માટે પ્રાણાયામ ચાવીરૂપ સાધના બની શકે તેમ છે.

આ ચાવીનો ઉપયોગ કુશળ અને અનુભવી શિક્ષકના માર્ગદર્શન પ્રમાણે જ કરવાનો હોય છે.

(ઇ) શારીરિક ક્ષેત્ર :

(i) એક એવી ભ્રામક માન્યતા પ્રવર્તે છે કે પ્રાણાયામ દરમિયાન શરીરને વધુ ઓક્સિજન મળે છે. ભરિત્રકા પ્રાણાયામના પ્રથમ ભાગ સિવાય કોઈ પ્રાણાયામમાં આમ બનતું નથી. પ્રયોગો દ્વારા સાબિત થયું છે કે પ્રાણાયામ દરમિયાન અભ્યાસી સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસ કરતાં પણ ઓછો ઓક્સિજન લે છે, કારણ કે દર મિનિટે સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસનાં આવર્તનો કરતાં પ્રાણાયામનાં આવર્તનો ઘણાં ઓછા થાય છે.

પ્રાણાયામ દ્વારા શ્વસનતંત્રને અને સમગ્ર શરીરને જે ફાયદો થાય છે, તે બીજી રીતે થાય છે. પ્રાણાયામ અભ્યાસીના શ્વસનતંત્રને એવી રીતે તૈયાર કરે છે કે પ્રાણાયામના અભ્યાસકાળ પછી આખા દિવસ દરમિયાન અભ્યાસી સામાન્ય કરતાં વધુ ઓક્સિજન લઈ શકે છે. શ્વસનતંત્રની કાર્યક્ષમતા કાયમી ધોરણે વધી જાય છે. આ વધુ મહત્ત્વપૂર્ણ ઘટના છે.

પ્રાણાયામ દ્વારા શ્વસનતંત્રની આ કેળવણી કેવી રીતે થાય છે?

- રેચક અને પૂરક દરમિયાન ફેફસાંને સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસ કરતાં વધુ સારો મસાજ મળે છે. તેથી તેમની કાર્યક્ષમતા વધે છે. વળી, શ્વાસોચ્છવાસની ક્રિયામાં મહત્ત્વનો ભાગ ભજવનાર ઉદર પટલ અને છાતીના સ્નાયુઓ પણ લાંબા અને ઊંડા રેચક-પૂરકના અભ્યાસથી વધુ કાર્યક્ષમ બને છે. આમ બનવાથી શ્વસનતંત્રની કાર્યક્ષમતામાં કાયમી ધોરણે વધારો થાય છે.

- પ્રાણાયામના અભ્યાસથી અભ્યાસીને ઊંડા શ્વાસોચ્છવાસની કાયમી ટેવ પડે છે. આ ટેવ અભ્યાસકાળ સિવાય પણ આખા દિવસ દરમિયાન ચાલુ રહે છે.

- ઊંડા પૂરક અને રેચક તથા ઊંબકના અભ્યાસથી ફેફસાંમાં રહેલા બંધ વાયુકોશો ખૂલે છે અને એક વાર ખુલ્લા થયેલા આ વાયુકોશો અભ્યાસના સાતત્યથી કાયમી ધોરણે ખુલ્લા જ રહે છે. પરિણામે ફેફસાંની વાયુધારણ કરવાની શક્તિ વધે છે.

- પ્રાણાયામ દરમિયાન ઊંડા રેચકથી ફેફસાં સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસ કરતાં વધુ ખાલી થાય છે. આમ બનવાથી કાર્બન ડાયોક્સાઇડથી દૂષિત થયેલો વાયુ વધુ પ્રમાણમાં બહાર કાઢી શકાય છે અને ઊંડા પૂરકને પરિણામે વધુ પ્રમાણમાં ઓક્સિજન

પ્રાણાયામના અભ્યાસથી મગજની ને જ્ઞાનતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધે છે

અંદર લઈ શકાય છે. પ્રાણાયામના અભ્યાસ પછી પણ શ્વસનતંત્રની આ ટેવ ચાલુ રહે છે. આ રીતે પ્રાણાયામ દ્વારા સમગ્ર શરીરતંત્રનું શોધન થાય છે.

(ii) પ્રાણાયામના અભ્યાસ દરમિયાન હૃદયને સામાન્ય શ્વાસોચ્છવાસ કરતાં વધુ સારી રીતે મસાજ મળે છે. પરિણામે હૃદયની કાર્યક્ષમતા અને સ્વાસ્થ્યમાં સુધારો થાય છે. ભરિત્રકા જેવા પ્રાણાયામના અભ્યાસથી શરીરના છેક દૂર-દૂરના કોશો સુધી પર્યાપ્ત-પર્યાપ્ત પ્રમાણમાં લોહી પહોંચે છે. વળી ધમનીઓ અને રક્તવાહિનીઓને પર્યાપ્ત શોધન, મસાજ અને વ્યાયામ મળી રહેતાં તેમની કાર્યક્ષમતા વધે છે.

(iii) પ્રાણાયામના અભ્યાસ દરમિયાન શ્વાસોચ્છવાસની ગતિ મંદ પડે છે, પરંતુ તેથી ઊલટું મગજના રુધિરાભિસરણની ગતિ વધે છે, કારણ કે એમ નોંધાયું છે કે કાર્બન ડાયોક્સાઇડના સંચયથી મગજના રુધિરાભિસરણમાં વધારો થાય છે. આમ છતાં પ્રાણાયામના અભ્યાસથી મગજની અને પરિણામે જ્ઞાનતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધે છે.

(iv) શ્વસનતંત્ર, રુધિરાભિસરણતંત્ર અને જ્ઞાનતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધતાં, તે ત્રણેની અસરથી અંતઃસ્રાવીતંત્રની કાર્યક્ષમતા અને સ્વાસ્થ્યમાં પણ અચૂક સુધારો થાય છે.

(v) પ્રાણાયામના અભ્યાસથી હોજરી, અંતરડાં, કાળજી, પેનક્રિયાસ વગેરેને સારો મસાજ મળે છે અને પેટના સ્નાયુઓને વ્યાયામ મળે છે. પરિણામે ઉત્સર્ગતંત્ર અને પાચનતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધે છે.

આમ, પ્રાણાયામના અભ્યાસથી શ્વસનતંત્ર, રુધિરાભિસરણતંત્ર, જ્ઞાનતંત્ર, અંતઃસ્રાવીતંત્ર, પાચનતંત્ર, ઉત્સર્ગતંત્ર અને કોઈક અંશે સ્નાયુતંત્રની કાર્યક્ષમતા અને સ્વાસ્થ્યમાં વધુ ઊંડો અને વધુ સ્થાયી સુધારો થાય છે. આનો અર્થ એમ થયો કે પ્રાણાયામના અભ્યાસથી સમગ્ર શરીરના સ્વાસ્થ્ય અને કાર્યક્ષમતામાં અપ્રતિમ સુધારો થાય છે.

સ્વામી કુવલયાનંદજીએ ઉચિત રીતે જ કહ્યું છે -

No Physical exercise can have even one hundred of efficacy of pranayam.

‘શરીર સ્વાસ્થ્યની બાબતમાં પણ શારીરિક શિક્ષણની કોઈ પણ પદ્ધતિ પ્રાણાયામના સોમા ભાગની પણ ક્ષમતા ધરાવતી નથી.’

આ બધું છતાં આપણે અહીં ફરીથી એ હકીકતનું સ્મરણ કરીએ કે પ્રાણાયામનો ઉદ્દેશ શારીરિક સ્વાસ્થ્ય નહીં, પરંતુ આધ્યાત્મિક વિકાસ છે. શારીરિક સ્વાસ્થ્ય આડપેદાશ છે.

૧૧. પ્રાણાયામ વિષયક વૈજ્ઞાનિક સંશોધન પ્રાણાયામ દ્વારા થતાં આંતરિક ફેરફારોને આધુનિક વૈજ્ઞાનિક સાધનો દ્વારા ચકાસવાનું કાર્ય ઘણું મુશ્કેલ છે. વળી, આ વિષય અંગે બહુ વૈજ્ઞાનિક સંશોધન થયું પણ નથી. એટલું જ નહીં, એ પણ સમજી લેવું જોઈએ કે આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રની ઘટનાઓ વિશે વૈજ્ઞાનિક સંશોધનનું કાર્ય ખૂબ જ મર્યાદિત કક્ષાનું જ રહેવાનું. આમ છતાં પ્રાણાયામ વિશે જે કાંઈ વૈજ્ઞાનિક સંશોધન થયું

છે, તે અહીં પ્રસ્તુત છે

(૧) રેચક-પૂરકમાં શ્વાસોચ્છવાસની ગતિ ધીમી પડે છે અને કુંભકમાં શ્વાસ બંધ રહે છે. પરિણામે દેખીતું જ છે કે પ્રાણાયામના અભ્યાસ દરમિયાન શરીરમાં કાર્બન ડાયોક્સાઇડ જમા થવાનું પ્રમાણ વધે છે. હવે એ એક હકીકત છે કે કાર્બન ડાયોક્સાઇડ મગજના રક્તાભિસરણ માટે ઉત્તમ ઉત્તેજક છે. મગજના રક્તાભિસરણમાં સુધારો થવાથી મગજના સ્વાસ્થ્યમાં ખૂબ સુધારો થાય છે. શરીરની ઐચ્છિક અને અનૈચ્છિક ક્રિયાઓને નિયંત્રિત કરતા મગજના કેન્દ્રની કાર્યક્ષમતામાં પણ સુધારો થાય છે. પરિણામે સમગ્ર શરીરના સ્વાસ્થ્ય પર તેની અનુકૂળ અસર થાય છે.

(૨) કાર્બન ડાયોક્સાઇડનો સંચય મગજ માટે ઉત્તમ પ્રશાંતકનું કાર્ય કરે છે. તેનાથી માનસિક શાંતિ માટેની અનુકૂળ પરિસ્થિતિ તૈયાર થાય છે.

(૩) પ્રાણાયામ દરમિયાન શરીરને મળતાં ઓક્સિજનના પ્રમાણમાં ઘટાડો થાય છે, પરંતુ આ ઘટાડો એટલો ધીમો-ધીમો થાય છે કે શરીર આ નવી પરિસ્થિતિ સાથે અનુકૂળ સાધી લે છે. એટલે જો પ્રાણાયામનો અભ્યાસ લાંબા સમય સુધી કરવામાં આવે તો શરીરમાં ઓછા ઓક્સિજનથી કામ ચલાવવાની અને પ્રાપ્ત ઓક્સિજનની કાર્યક્ષમ ઉપયોગ કરવાની એક વિશેષ શક્તિ પેદા થાય છે. આ બહુ મહત્ત્વનો, મૂલ્યવાન અને મૂલ્યાંકીત સુધારો છે.

અહીં એ નોંધવું પણ ઉપયોગી થશે કે અંતરંગયોગના અભ્યાસ દરમિયાન શ્વાસોચ્છવાસનું પ્રમાણ ખૂબ ઘટી જાય છે અને કુવચિત્ બંધ પણ પડી જાય છે, જો પ્રાણાયામના અભ્યાસથી શરીર ઉપરોક્ત રીતે તૈયાર ન થયું હોય તો તેના પર વિપરીત અસર થવાનો પૂરો સંભવ છે. અથી ઊલટું પ્રાણાયામના અભ્યાસથી શરીર ઓછા ઓક્સિજનથી ચલાવી લેવા માટે તૈયાર થયું હોય તો તે આ મુશ્કેલીથી બચી જાય છે.

(કમશઃ)■

અમેરિકી પ્રમુખ ડૉનલ્ડ ટ્રમ્પે અગાઉ ચીનથી થતી આયાત સામે વધુ ૧૦૦ ટકા રેલિફ લાદવાની ચીમકી આપવાની ટકાને વૈશ્વિક સ્તરે ટ્રેડ વોર વકરે તેવી ભીતિ સપાટી પર આવતા ગત સમગ્ર સપ્તાહ દરમિયાન સોના અને ચાંદીમાં સલામતી માટેની માગ વ્યાપક રહેતાં ભાવમાં વધે તે જોઈને માહોલ જોવા મળ્યો હતો અને તેમાં પણ ગત શુક્રવારે ખાસ કરીને સોનામાં એક તબક્કે વૈશ્વિક ભાવમાં સાપ્તાહિક ધોરણે લેહરોને બ્રહ્મચર્મી કટોકટીના સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ પછીનો સૌથી મોટો ઉછાળો નોંધાઈ ગયો હતો અને ભાવ વધીને ઔસદીઠ ૪૭૭૮.૬૯ ડૉલર આસપાસ પહોંચ્યા હતા. તેમ જ ચાંદીના ભાવ પણ વધીને ઔસદીઠ પ.૪.૪૭ ડૉલરની ઊંચી સપાટીએ પહોંચ્યા હતા.

જોકે, ત્યાર બાદ સપ્તાહના અંતે
અમેદીકી પ્રમુખ ડાનલ ટ્રમ્પે યીનથી
લાઈ આયાત સામે ૧૦૦ ટકા દેરિફ
વધવાના મુદ્દે ૨૭ લેન તંત્રીના
બજારમાં ડાનલ ઈન્ફેક્સ મજબૂત
થવાની સાથે ઈક્વિટી માફે હતાં.
સુધારાતરફી વલાણ જોવા મળ્યું હતું.
અને સોના-ચાંદીની તેજીમાં પંચમર
પડ્યું હતું. પંચ યોફે મફેન્ટાઈલ
એક્સચેન્જના કોમ્પેક્સ વિભાગ પર
સોનાના ભાવમાં ૨.૬ ટકાનું ગાબડું
પડ્યું હતું અને ચાંદીના ભાવમાં ૫.૬
ટકાનો કડાકો બોલાઈ ગયો હતો.

નોંધનીય બાબત એ છે કે ગત શનિવારે વનતેસનાં સપરમા દહોડે સ્થળેનાં ઈન્ડિયા બુલિયન એન્ડ રિસ્ચર્ચેસે એસોસિયેશનનાં બંધ હોવાથી સત્તાવાર ધોરણે ભાવની જોડેસર નહોતી થઈ, પરંતુ વિશ્વ બજાર પાછળ ભાવમાં ફેરફાર જોવા મળ્યું હતું. પ્રાપ્ત અહેવાલ અનુસાર મુંબઈ ખાતે ૨૪ ફેરેટ સોનાના ૧૦ ગ્રામદીક ભાવ સામે ઘટીને રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ બંધ સામે ઘટીને રૂ. ૧,૨૮,૦૦૦ બંધ થયો. ચાંદીના ભાવ આગલા કિલોદીકે

ચીનથી થત યુ ટર્નથી

ભાવધટાડા

૧.૭૭,૦૦૦ના બંધ સામે ઘટીને રૂ.
૧,૭૦,૦૦૦ આસપાસના મથાળે
રહ્યા હતા. તે જ પ્રમાણે નવી કિલ્ડી
ખાતે સોનાના ૧૦ ગ્રામદીઠ ભાવ
આગલા રૂ. ૧,૩૪,૮૦૦ના બંધ
સામે ઘટીને રૂ. ૧,૩૨,૦૦૦ અને
ચાંદીના કિલોદીઠ ભાવ આગલા રૂ.
૧,૭૭,૦૦૦ના બંધ સામે ઘટીને રૂ.
૧,૭૦,૦૦૦ના મથાળે રહ્યા હતા.
આમ એકંદરે ધનતેરસના દિવસે

કો મોડિટી
રમેશ ગોહિલ

સોનાના ભાવમાં ૧૦ ગ્રામથી ૬ સરેરાશ રૂ. ૨૦૦૦નો વટાડો થવાથી રોકડો રોકાણશીલો તેમ જ આગામીના વલનસારની મોસમને અનુલક્ષીને એક ગ્રામથી માંડીને ૫૦ ગ્રામ સુધીનાં કંઈક ઈનામાં માને હલકા વજનનાં જ જેવેલીમાં માગ પૂલી હતી. ઓલ ઈન્ડિયા જેમ એન્ડ જેવેલી ડિમેન્ડિંગ કાઉન્સિલના ચેરમેન રાજેશ રોકડોએ જણાવ્યું હતું કે એકંદરે આ વર્ષે ઊંઘી ભાવસપાટીને કારણે ધનતરેસના કિસ્સે પ્રકાશની દૃષ્ટિએ માગમાં ૧૦થી ૧૫ ટકાનો વટાડો થયો છે, પરંતુ ભાવવધારાને ધ્યાનમાં લેતા મૂલ્યની તુલનામાં વેચાણ વધીને રૂ. ૨૦,૦૦૦ કરોડની ઉપર પહોંચે તેવી અમારી ધારણા છે.

વધુમાં તેમણે કહ્યું હતું કે આ વર્ષે ચાંદીમાં ઊંચા ભાવ હોવા છતાં વ્યૂહાત્મક ધોરણે અને પૂજા માટેની

આયાત સામે વધુ ૧૦૦ ટકા ટેરિફના મુદ્દે ટ્રમ્પના ડૉલર મજબૂત થતાં સોનાચાંદીની તેજીને પંકચર
 આયે ઘનતેરસના સપરમા દહાડે રોકાણલક્ષી માગમાં ચમકારો, ચાંદીમાં માગ ૪૦ ટકા વધી

ચાંદીની ચીજો અને ચાંદીના
સિક્કાઓમાં માગમાં વર્ષાનુવર્ષ ધોરણે
૪૦ ટકાનો ઉછાળો જોવા મળ્યો છે.

વધુમાં કાઉન્સિલના ઉપાધ્યક્ષ તરીકે
અનિવાર્ય ગુપ્તાએ જણાવ્યું હતું કે
જાણીતા સોદાકીર્ણ ખર્ચમાં ૨૦થી ૨૫
ટકાનો વધારો થયો છે અને કામકાજના
વાંચવ્યમાં બટારો થયો હોવા છતાં
વધુપ્રથવે ટાઇર-૧ અને ટાઇર-૨
માંથી જ્યાં ખરીદદારો ખાસ કરીને
પોતાના બજેટ અનુસાર રોકાણ છે ત્યાં
પ્રસંગેનો વધે ખરીદી કરતાં હોય છે ત્યારે
જાંદોના સિક્કાના વેચાણમાં ૩૫થી
૪૦ ટકાનો ઉછાળો જોવા મળ્યો છે,
જે ગ્રાહકોની પ્રત્યક્ષતા દર્શાવે છે.
તે જ ખર્ચાણે સેન્કો ગોલ્ડ એન્ડ
પ્રાઇવેટમાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને ચીફ

એકિકઝયુટીવ ઓફિસર સુવંકર સેને જણાવ્યું હતું કે સોનાના ઊંચા ભાવને કારણે આ વર્ષે હલકા વજનના આભૂષણોમાં માગ વધુ રહી હતી, પરંતુ સોનાની લગડી અને સિક્કાઓમાં માગ ગત સાલની સરખામણીમાં અંદાજે ૧૫ ટકા વધુ રહી હતી.

એકંદરે આ વર્ષમાં સોનાના ભાવમાં
ગત સાલની સરખામણીમાં ૪૦ ટકા
જેટલો વધારો થયો હોવાથી સોનાના
પ્રમાણની દૃષ્ટિએ વેચાણમાં ૧ ર ટકાનો
ઘટાડો થયો છે, પરંતુ મૂલ્યની દૃષ્ટિએ
વેચાણમાં ૨૦થી ૨૫ ટકા વૃદ્ધિ થઈ
છે. તેમ જ ચાંદીમાં વેચાણ ગત સાલની
સમકક્ષ થયું છે, પરંતુ ભાવવધારાને
કારણે મૂલ્યની દૃષ્ટિએ વેપાર ખમણો
થવાની શક્યતા નકારી ન શકાય.

વધુમાં વર્લ્ડ ગોલ્ડ કાઉન્સિલના ભારત ખાતેના ચીફ ઓફિસરક્યુટીવ ઓફિસર સચીન જવેરાવે હતું કે ભાગ્ય વર્ષે સોનામાં શ્રેણીઓ, સિક્કા, લગડી, એક્સચેન્જ ટ્રેડેડ ફંડ અને ફિઝિટલ ગોલ્ડ સહિત તમામ ક્ષેત્રે ભજવ્યૂત માગ જોવા મળી છે. ઊંચા ભાવ રહેતાં પ્રાહલકો શુકન પૂરતી પોતાનાં વાપ્યાર ચાલકી કરી છે તેણે તહેવારોથી માંડીને લગ્નસરાની મોસમ સુધી માગ જળવાઈ રહે તેવો આશવાદ સાથે ચર્ચાઈ છે. જોકે, સોનાની સાથે સાથે ચંદીમાં પણ માગ ભજવ્યૂત રહી હોવાનાં તેમણે ઉમેર્વ્યું છે.

ગત સપ્તાહે વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક
અહેવાલે સ્થાનિક ઝવેરી બજારમાં પણ
સોના અને ચાંદીમાં તેજીનું વલણ રહેતાં

૯૯૯૯ થયે સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના ભાવમાં
સપ્તાહનું સાપ્તાહિક ધોરણે ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.
૮૦૫૮૦ અને અથવા તો રૂ. ૬૬૩૮ ટકાનો
અંતરને યાંદીના ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ.
૪૭૩૦ અથવા તો રૂ. ૨૮૭૮ ટકાનો
અંતર ઇલાખો આપ્યો હતો. ઈન્ડિયા બુલિયન
અન્ડર્સ જ્વેલર્સ એસોસિયેશનની
આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત
સપ્તાહનું સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના ભાવ આગલા
સપ્તાહના અંત અથવા તો ગત ૧૦મી
આંકડોબરના ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.
૧,૧૨,૫૨૫ના બંધ સામે સુધારના
અન્ડરટોને ૧,૧૨,૩૭,૯૮૫ના
ધોરણે ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન
નીચામાં રૂ. ૧,૨૩,૭૬૯ અને
ઉપરમાં રૂ. ૧,૩૦,૮૭૪ની રેન્જમાં
દરેકબાદ અંતે સાપ્તાહિક ધોરણે
રૂ. ૬૬૩૮ થયે અથવા તો રૂ. ૮૦૫૮ નો
ધોરણો નોંધાયો હતો.

તે જ પ્રમાણે ચાંદીના ભાવ આગલા
સપ્તાહના અંતના કિલોટ્રીક રૂ.
૧,૬૪,૫૦૦ના બંધ સામે ઝડપી
ઉછાળા સાથે રૂ. ૧,૭૩,૨૧૫ના
મથાણે ખૂંટ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન
ઉપરમાં રૂ. ૧,૭૮,૧૦૦ અને
નીચીમાં રૂ. ૧,૬૮,૦૮૩ની રેન્જમાં
રહીને અંતે સાપ્તાહિક ધોરણે કિલોટ્રીક
રૂ. ૪૭૩૦ અથવા તો ૨.૮૭ ટકાની
તેજ સાથે રૂ. ૧,૬૯,૨૨૦ના
મથાણે રહ્યા હતા.

વધુમાં સોનામાં એકતરફી તેજીને
પગલે ગત શુક્રવાર સુધી સ્થાનિકમાં
ડીલરો આગામી ધનતેરસ અને
દિવાળીના તહેવારોની અપેક્ષિત માગને
ક્યાનમાં લેતા સોનાના ભાવ વૈશ્વિક

ભાવની સરખામણીમાં ઔસદીદ ૨૫ ડોલરના ૧૦ વર્ષનાં ઊંચા પ્રીમિયમથી કંવૉટ કરી રહ્યા હતા. હવે આવતીકાલે (સોમવારે) વિશ્વ બજાર પાછળ સ્થાનિકમાં સોના અને ચાંદીના ભાવમાં સત્તાવાર ધોરણે કેટલો ઘટાડો જોવા મળે છે તેના પર બજાર વર્તુળોની નજર છે.

ગત સપ્તાહના અંતે અમેરિકા પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે ચીનીથી થતી અપ્રમુખ સાથે વધુ ૧૦૦ ટકા ટેરિફ અંગેના આગાહના નિવેદનને ફેરવી તોળતા જણાવ્યું હતું કે ચીન પર ૧૦૦ ટકા વધારાની ટેરિફ લાંબો સમયથી થાકી રહે તેમ નથી અને તેઓ ટૂંક સમયમાં તોચના પ્રમુખ શિ જિનપિંગને પણ મળશે એવું જણાવ્યું હોવાથી વેપાર તણાવ હજીવો થવાની ચિંતાથી તો પ્રબળ બનતાં ડોલર ઈન્ડેક્સ મજબૂત થયો હતો તેમ જ ન્યૂ યૉર્ક સ્ટોક એક્સચેન્જે અકસરેન્જ ખાતે હાજરમાં સોનાના ભાવ આસપાસ બંધ રહ્યા. ૨૬ ટકાના કડકા સાથે ઔસદીઠ ૪૨.૧.૧૮ ડોલર આસપાસ અને ઈસેમ્બર ડિલિવરી શરતે ભાવ આસપાસ બંધ રહ્યા ૨.૧ ટકા નીચે ૪૨.૧૩.૩૦ ડોલર આસપાસ ફ્વોટર થઈ રહ્યા હતા, જ્યારે હાજરમાં ચાંદીના ભાવ ૫.૬ ટકાના ગાબડા સાથે ઔસદીઠ ૫.૧૨.૦ ડોલર આસપાસ ફ્વોટર થઈ રહ્યા હતા.

એકંદરે સોનામાં સલામતી માટેની
માગ થતી ભાવ દબાણ હેઠળ આપ્યા
હોવા છતાં અનિશ્ચિતતાનો માહોલ,
જાણીતા ઇર્ષ્યા જાદરમાં કાપ મુકે તેવો
આશાવાદ, એક્સચેન્જ ટ્રેડે ઈંગો તથા
કન્વર્ટીબલ બેન્કોની સોનામાં લેવાલી
જરવાઈ રહેતાં આગામી વર્ષ
૨૦૨૦માં સોનાના વૈશ્વિક સરેરાશ
ભાવ અડધીસદી ૪૪૮૮ ડોલર
આસપાસ રહે તેવી શક્યતા સ્ટાન્ડર્ડ
ચાર્ટર્ડ બેન્કનાં કોમોડિટી રિસર્ચ
વિભાગના જ્યોનાલ હેડ મુકી કૂપરે
જણાવ્યા હતા.

વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ઘટીને ૬૯૮ અબજ ડોલર
સોનાની અનામતે ૧૦૦ અબજ ડોલરનો આંક વટાવ્યો

મું ખર્ચ: ગત ૧૦મી
ઓક્ટોબરના રોજ પૂરા થયેલા
સપ્તાહે દેશની વિદેશી
હુડિયામણની અનામત રૂ.૧૭૬
અબજ ડોલરના ઘટાડા સાથે
૬૯૭.૭૮૪ અબજ ડોલરની
સપ્તાહોએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેંક
ઓફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક
આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું.
નોંધનીય બાબત એ છે કે આ
પૂર્વેના સપ્તાહે અનામત રૂ.૬૬
કરોડ ડોલરના ઘટાડા સાથે
૬૯૮.૯૬ અબજ ડોલરના સ્તરે
રહી હતી. દેશની કુલ વિદેશી
હુડિયામણની અનામતમાં બહોળો
હિસ્સો ધરાવતી વિદેશી ચલણો
અસ્કયામતો પ.૬૦૫ અબજ
ડોલરના ઘટાડા સાથે
૫૭૨.૧૦૩ અબજ ડોલરના
સ્તરે રહી હતી. નોંધનીય બાબત
એ છે કે વિદેશી ચલણો
અસ્કયામતોમાં સપ્તાહે દરમિયાન

ડોલર સિવાયના યુરો, પાઉન્ડ અને
ચેન જેવાં મુખ્ય ચલણો સામે
રૂપિયામાં થયેલી વધવટને પણ
ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી હોય છે.

રિઝર્વ બેન્કની યાદી અનુસાર
સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં એકમાત્ર
સોનાની આવકમટ ૨.૫૮૫ અબજ
ડોલર વધીને સૌપ્રથમ વખત ૧૦૦
અબજ ડોલરનો આંક વટાવીને
૧૦૨.૨૬૫ અબજ ડોલરની

સપાટીએ રહી હતી.
આ સિવાય ઈન્ટરનેશનલ
મોનેટરી ફંડ સાથેના સ્પેશિયલ
ડ્રોઈંગ રાઈટ્સ ૧૩ કરોડ ડોલર
ઘટીને ૧૮.૬૮૪ અબજ ડોલર
અને ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ
સાથેની અનામત પણ ૩.૬ કરોડ
ડોલર ઘટીને ૪.૬૩૨ અબજ
ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું
યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

ભારતની અમેરિકા ખાતેની
નિકાસમાં ઘટાડો, પરંતુ અન્ય
બજારમાં મજબૂત વલણ

કોલકતા: ભારતની અમેરિકા ખાતેની નિકાસમાં ઘટાડો થયો છે, પરંતુ અમેરિકા સિવાયના અન્ય દેશો ખાતેનાં શિપમેન્ટમાં મજબૂત વલણ રહ્યું છે અને અગાઉના વૃદ્ધિદર કરતાં સારો વૃદ્ધિદર જોવા મળી રહ્યો હોવાનું ગ્રાપી રેટિંગ એજન્સી ફિસિલે જેનાં ઓક્ટોબર મહિનાના અહેવાલમાં જણાવ્યું છે.

અહેવાલ અનુસાર ગત સપ્ટેમ્બર મહિનામાં અમેરિકા ખાતેની મર્કન્ટાઇલ નિકાસ ૧૧.૯ ટકા ઘટીને ૫.૫ અબજ ડૉલરની સપાટીએ રહી હતી, જ્યારે તે પૂર્વ ઓગસ્ટ મહિનામાં સત્ત ટકાનો વૃદ્ધિદર જોવા મળ્યો હતો. જોકે, આગસ્ટમાં જોવા મળેલી વૃદ્ધિ ખાસ કરીને એપિલિક ટેરિફ વૃદ્ધિને ધ્યાનમાં લેતા રહી હોવાનું એજન્સીએ નોંધ્યું હતું. જોકે, અમેરિકા સિવાયની બજારોમાં ગત સપ્ટેમ્બર મહિનામાં નિકાસમાં ૧૦.૯ ટકાનો વધારો જોવા મળ્યો હતો, જ્યારે આગલા ઓગસ્ટ મહિનામાં ૬.૬ ટકાનો વૃદ્ધિ જોવા મળી હતી.

નોંધનીય બાબત એ છે કે ટ્રમ્પનાં વહીવટીતંત્રએ ગત ૨૭મી ઑગસ્ટથી ભારતથી થતી આયાત સામે ૫૦ ટકા ટેરિક્સ લાદવાનો અમલ શરૂ કર્યો હતો. વુધુમાં કિસિલે તેનાં અહેવાલમાં ભારતની અમેરિકા ખાતેના મર્કન્ટાઇલ નિકાસ ટેરિફમાં પરિબળોનો સામનો કરી રહી હોવાનું અને તેને કારણે વૈશ્વિક વૃદ્ધિ પણ મંદ પડવાની ચેતવણી આપી છે.

અગાઉ વર્લ્ડ ટ્રેડ ઓર્ગેનાઈઝેશને વર્ષ ૨૦૨૫માં વૈશ્વિક મર્કન્ટાઇલ વેપારમાં કે આજલા વર્ષ ૨૦૨૪માં ૨.૮ ટકા વૃદ્ધિ જોવા મળી હતી તેની સામે ૨.૪ ટકા વૃદ્ધિ રહેવાનો અંદાજ મૂક્યો છે. આ પડખો છતાં ખાસ કરીને સર્વિસિસ નિકાસ, રેમિટન્સનો મક્કમ પ્રવાહ અને ક્રૂડતેલના ભાવમાં થઈ રહેલા ઘટાડાને ધ્યાનમાં લેતા કિસિલે ભારતની ચાલુ ખાતાની ખાધ વહીવટ થઈ શકે તેટલી મર્યાદામાં અર્થાત્ જીડીપીના એક ટકા આસપાસ રહેવાનો અંદાજ મૂક્યો છે. જોકે, ગત સાલ ચાલુ ખાતાની ખાધ જીડીપીના ૦.૬ ટકાના સ્તરે રહી હતી.

બીજા ત્રિમાસિકગાળામાં ઑટોમોબાઈલ નિકાસ ૨૬ ટકા વધી

નવી દિલ્હી: ગત સપ્ટેમ્બરના અંતે પૂરા થયેલા વર્તમાન નાણાકીય વર્ષનાં બીજા ત્રિમાસિકગણનામાં ખાસ કરીને પેસેન્જર વાહનો, દ્વિચક્રી અને ત્રિચક્રી વાહનોનું સોથી વધુ શિપમેન્ટ અંતો ઓટોમોબાઈલની નિકાસમાં ૨૬ ટકાનો ઉછળાણો જોવા મળ્યો હોવાનું સોસાયટી ઓફ ઈન્ડિયન ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરર્સ (સિઆમ)એ એક વાટાઘાટીમાં જણાવ્યું છે.

સમીક્ષા હેઠળના સમયગાળામાં
પેસેન્જર વાહનોની નિકાસ ગતિ
સાલના સમાનગાળાના
૧,૯૯,૧૯૬ યુનિટ સામે ૨૩ ટકા
વધીને ૨,૪૧,૫૫૪ યુનિટની

સપાટીએ રહી છે.
જેમાં પેસેન્જર કારની નિકાસ
વાહનવિનિમ્મલ ધોરણે રૂ.૦૫ લાકડા વધીને
૧,૨૫,૫૧૩ યુનિટ
(૧,૦૪,૧૬૯ યુનિટ)નાં સરે રહી
તે જ પ્રમાણે ટુલિવિટી વાહનોનું
શિપમેન્ટ રૂ.૬ લાકડા વધીને
૧,૧૩,૩૭૪ યુનિટ અને વાનની
નિકાસ ૩૯ લાકડા વધીને રૂ.૬૭
યુનિટની સપાટીએ રહી હતી.
પેસેન્જર વાહનોની નિકાસમાં મારુતિ
સુઝુકી ઈન્ડિયા ગ્રેસર રહેતાં
રૂ.૦૫.૭૬ યુનિટનું શિપમેન્ટ કર્યું
હતું, ત્યાર બાદ ૫૪૦ રૂ.૦૬૦૬ યુનિટની
નિકાસ સાથે બીજા ક્રમકે હ્યુન્ડાઈ

મોટર ઈન્ડિયા રહી હતી.

વધુમાં ગત જુલાઈથી સપ્ટેમ્બર દરમિયાન દિવ્યથી વાહનોનો નિકાસ ૧૨૫૦૦થી ધોરણે ૨૫ ટકા વધીને ૧૨,૯૫,૪૬૮ યુનિટ (૧૦,૩૫,૯૯૭ યુનિટ) ની સપ્લાઈએ રહી હોવાનું સિએમ્ જાપાનીઝ જાણવામાં ઉમેર્યું હતું કે આ સમય દરમિયાન સ્ક્રૂટરનું શિપમેન્ટ ૧૨ ટકા વધીને ૧,૭૭,૯૫૭ યુનિટ, મોટરસાઈકલનું શિપમેન્ટ ૨૮ ટકા વધીને ૧૧,૦૮,૧૦૯ યુનિટ અને મોપેડનું શિપમેન્ટ ગત સાલના સમાનાંશથી ૨૦૨૮ યુનિટ સામે રધી ૯૪૦૨ યુનિટની સપ્લાઈએ રહ્યું હતું.

વધુમાં આ સમયગાળામાં કુલ

મેપારી વાહનોની નિકાસ ૨૨ ટકા વધીને ૨૪,૦૧૧ યુનિટના સ્તરે અને ત્રિચકી વાહનોની નિકાસ ૫૧ ટકાના ઉછાળા સાથે ૧,૨૩,૪૮૦ યુનિટની સપાટીએ રહી હતી. આમ કુલ ઑટોમોબાઈલ નિકાસ ગત સાલના સમાનગણાના ૧૩,૩૫,૩૪૩ યુનિટ સામે ૨૬ ટકા વધીને ૧૬,૮૫,૭૬૧ યુનિટની સપાટીએ રહી હતી.

સિઆમના પ્રમુખ શૈલેષ ચંદ્રએ નોંધ્યું હતું કે બીજા ત્રિમાસિકગાળામાં જોવા મળેલી મજબૂત નિકાસ વૃદ્ધિદર વૈશ્વિક સ્તરે વાહનોમાં મેડ ઈન ઈન્ડિયા બ્રાન્ડને મળી રહેલી સ્વીકૃતિનો નિર્દેશ આપે છે. ■

એક્ષીઆઈના ત્રણ મહિનાના બાહ્ય પ્રવાહને બ્રેક, ઓક્ટોબરમાં ₹ ૬૪૮૦ કરોડનો આંતરપ્રવાહ

નવી દિલ્હી: ફોરેન પોર્ટફોલિયો સ્થાનિક ઈક્વિટી માર્કેટમાં સતત ત્રણ વેચવાલી રહ્યા બાદ વર્તમાન ઓક્ટોબર બૂલડ આર્થિક પરિબળોને ધ્યાનમાં લેવા સુધીમાં રૂ. ૬૪૮૦ કરોડનો આંતર રાષ્ટ્રીય મળ્યો છે.

ડિપોઝિટરીઝ તરફથી પ્રાપ્ત થયેલ માહિતી અનુસાર ગત સાપ્તેમ્બર મહિનામાં પોર્ટફોલિયો ઈન્વેસ્ટમેન્ટ્સ રૂ. ૨૩,૮૮૦ ઓગસ્ટ મહિનામાં રૂ. ૩૪,૮૮૦ જુલાઈ મહિનામાં રૂ. ૧૭,૭૦ બાહ્યપ્રવાહ રહ્યો હતો. એકંદરે ઊભા પૈકી ભારતનાં સ્થાનિક આર્થિક પરિસ્થિતિ હોવા ઉપરાંત સ્થિર વૃદ્ધિ, કુશળતાની

[illegible]

બજારો વચ્ચેનાં વેદ્યુએન્સનસના
 ઘડાં કરવાનો છે. છેલ્લાં એક વર્ષથી
 જારીની કામગીરી પ્રમાણમાં નબળી
 જારી કામગીરી માટેના આશવાદ
 બંધો હોવાનું તેમણે ઉમેર્યું હતું. વધુમાં
 ઉની એકડાકીય માહિતી અનુસાર
 રૂ. ૨૦૨૫ માં અચર્ય સુધી
 ૧.૫ લાખ કરોડની ચોખ્ખી રેવાવાલી
 , તેની સામે ૩૯૦ માર્કેટમાં સામાન્ય
 રૂ. ૩.૫૩૨ કરોડનું રોકાણ કર્યું છે
 ૪ કરોડનું રોકાણ વાલન્ટરી રિટેન્શન
 યું છે. જે ભારતીય ૩૯૦ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટમાં
 કરોડો રોકાણ કરવા માટે ઉત્કૃષ્ટ હોવાનો
 છે.

દિવાળીના તહેવાર ટાણે વતન જવા ઉત્સુક મુસાફરોની ભીડથી રાજકોટ બસ સ્ટેશન ઊભરાઈ ગયું હતું. (તસ્વીર: પ્રવિણ સેદાણી, રાજકોટ)

લાંચ કેસના આરોપી એવા પૂર્વ ફાયર ઓફિસરે ભુજ નજીક એક મહિલા કોન્સ્ટેબલ પર એસિડ એટેક કરતાં ચકચાર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજ: ગત ૧૨ ઓગસ્ટ ૨૦૦૪ના રોજ રાજકોટ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં એક અરજદાર પાસે ફાયર સેફ્ટી અંગે ‘નો ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ’ આપવાની અવેજમાં રૂ. ૧.૮૦ લાખની લાંચ સ્વીકારતી વેળાએ એસીબીના છટકામાં રંગેહાથ ઝડપાયેલા, ભુજ તાલુકાના કુકમા ગામના રીજનલ ફાયર ઓફિસર એવા અનિલ બેચર મારૂં નામના ૩૮ વર્ષીય શખ્સે એક મહિલા પોલીસ કર્મીની જાહેરમાં છંડતી કરી, જલદ એસિડ છાંટી હત્યાનો પ્રયાસ કર્યા હોવાનો બનાવ બહાર આવતાં

ચકચાર પ્રસરી જવા પામી હતી. ભોગ બનનાર મહિલા કોન્સ્ટેબલે માથાપર પોલીસ મથકે નોંધાવેલી ફરિયાદમાં જણાવ્યું હતું કે, ગત શુક્રવારના બપોરના બે વાગ્યાના અરસામાં તે પોતાની કારમાં માથાપર ધોરીમાર્ગ પરથી પસાર થઇ રહી હતી એ વેળાએ કેટા કારમાં આવેલા આરોપીએ ભુજોડી બસ સ્ટેન્ડ પાસે કારને આગળ ઊભી રાખીને રસ્તો રોક્યો હતો.

બાદમાં કારનો મુકો મારીને કાચ તોડી, ગળું દબાવી કારમાંથી તેણીને બહાર લાવવા પ્રયાસ કર્યા હોવાનો

હુમલાથી ગભરાઈને નાસવાનો પ્રયાસ કરતાં ગિન્નાથેલા અનિલે તેની કેટા કાર વડે ફરિયાદીની કારનો પીછો કર્યો હતો અને પાછળથી કારને ટક્કર મારી દીધી હતી અને બંધ પડી ગયેલી કારમાંથી તેણીને બહાર કાઢી, છંડતી કરીને એસિડ ઉછાડ્યું હતું.

પ્રેમ સંબંધ રાખવાનો છંકાર કરી દેતાં અનિલે આ હુમલો કર્યો હોવાનું ભોગ બનનાર લેડી કોન્સ્ટેબલે ફરિયાદમાં ઉમેર્યું હતું. હાલ માથાપર પોલીસે આરોપી વિરુદ્ધ જુદી-જુદી કલમો તળે ગુનો નોંધી, આગળની કાર્યવાહી આદરી છે. ■

ભુજ: શહેરમાં મલ્ટિસ્પેશિયાલીટી હોસ્પિટલ ખોલી, તેમાં રોકાણના બહાને વિવિધ લોકો સાથે કરોડો રૂપિયાની છેતરપિંડી આચરવાના ભારે ચર્ચાસ્પદ કેસના આરોપી એવા બોગસ એમ.ડી તબીબ એવા ઝૈનુલ અમીરઅલી કાંજાણીના નિયમિત જામીન અદાલતે નામંજૂર કર્યા હતા. ભુજના શિવાલિકા ગ્રુપવાળા વેપારી અંકિત અનુપગિરિ ગોસ્વામીએ થોડા દિવસ પૂર્વે સીઆઇડી કાઇમ-ભુજમાં આરોપી ઝૈનુલ કાંજાણી વિરુદ્ધ ફરિયાદ નોંધાવી હતી, જેમાં નોંધાવ્યું હતું કે, ઝૈનુલ યુકેનમાં તબીબ

અભ્યાસ કરીને ભુજના ઘનશ્યામ નગરમાં પીપીસી કલબની સામે ‘કાંજાણી મલ્ટિસ્પેશિયાલીટી હોસ્પિટલ’ ચાલુ કરી હતી. પોતાને ઉચ્ચકક્ષાનો સર્જન દર્શાવી, પોતાની હોસ્પિટલમાં રોકાણની જરૂર હોઈ, ફરિયાદીને વિશ્વાસમાં લઇ કરોડો રૂપિયાની માગણી કરતાં શરૂઆતમાં ૧૦ લાખ અને બાદમાં મિલકત ઉપર લોન કરાવી એક કરોડ આપ્યા હતા. થોડા સમય બાદ જાણકારી મળી હતી કે, કાંજાણીએ ભુજના વેપારી અર્જુન કિશોર અજાણી સાથે પણ એક કરોડ રૂપિયાનું રોકાણ કરાવ્યું છે, તેની પાસેથી

પણ આ રીતે રોકાણ કરાવી હોસ્પિટલમાં ન ખર્ચીને પોતાના અંગત વપરાશમાં લઇ નાસી છૂટ્યો છે. તપાસમાં એવું પણ ખૂલ્યું હતું કે, આરોપી ઝૈનુલ કાંજાણીએ અન્ય તબીબના મેડિકલ સર્ટિફિકેટ સાથે ફોટોશોપ વડે છંડછાડ કરી પોતાના નામે બોગસ સર્ટિફિકેટ બનાવીને આ હોસ્પિટલ શરૂ કરવાની મંજૂરી મેળવી હતી. આ ફરિયાદના આધારે સી.આઇ.ડી. કાઇમ-ભુજે ફરાર થઇ ગયેલા આરોપી ઝૈનુલની ધરપકડ કરી રિમાન્ડ મેળવી આરોપીનો પાલારા જેલ હવાલે કરવામાં આવ્યો હતો.

આરોપી ઝૈનુલે ભુજની સેશન્સ કોર્ટમાં નિયમિત જામીન મેળવવા અરજ કરતાં જજ તુષાર એમ. ખંધારિયાએ ગુનાની ગંભીરતા અને સમાજ ઉપર અસર તથા પ્રાથમિક સંગોવણી તેમજ તપાસ નાજુક તબક્કે હોવાના તારણો આપી જામીન નામંજૂર કર્યા હતા. આ કેસમાં મૂળ ફરિયાદી અંકિત તથા અર્જુન વતી અધિક જિલ્લા સરકારી વકીલ પ્રવીણ વી. વાણિયા સાથે ખાનગી વકીલો સંતોષસિંહ સાહે. રાઠોડ, ચિન્મય એચ. આચાર્ય, જિગરદાન એમ. ગઢવી, રોહિત એમ. મહેશ્વરી હાજર રહ્યા હતા. ■

બહુ ગાજેલા કચ્છના ચકચારી કાટમાળ કૌભાંડના ૪૨ આરોપીઓનો નિર્દોષ છુટકારો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજ: ઈ.સ ૨૦૦૧માં ભાતીગળ પ્રદેશ કચ્છને તબાહ કરી જનારા મહાવિનાશક ભૂકંપ બાદ વહીવટી ભોપાળાઓ અને કૌભાંડોના મસમોટા આફરશીઓ અને ધુજારીઓ આજે પણ યથાવત રહેલા છે. ભૂકંપ બાદ જે કેટલાક વિવાદિત મામલાઓ આજે પણ ચકચારનું કારણ બની રહેલા છે એવા જ એક કાટમાળ કૌભાંડ અને તેમાં શિક્ષકની સંડોવણીનો પ્રશ્ન પણ પાછલા ઘણા વર્ષોથી શિક્ષણ આલમ સહિત સૌ કોઈમાં ફફડાટની સ્થિતિ સર્જી બેઠેલો છે.

વિનાશક ભૂકંપ બાદ ઘરાશાયી મકાનોનો કાટમાળ ખસેડવાની કામગીરી દરમિયાન ભ્રષ્ટાચાર થવા અંગે અનેક અધિકારીઓ તથા કર્મચારીઓ વિરુદ્ધ ફરિયાદ દાખલ થઇ હતી. બહુ ગાજેલા આ પ્રકરણમાં રૂ. ૮૯,૮૦,૮૦૭ની રકમના ભ્રષ્ટાચાર અંગે અંજાર તાલુકાના ૪૨ આરોપી સામે થયેલી ફરિયાદના ૧૦ વર્ષના અંતે તમામ આરોપીઓનો નિર્દોષ છુટકારો થયો છે. ૨૬મી જાન્યુઆરી ૨૦૦૧ના ગોઝારા ભૂકંપ બાદ ઘરાશાયી થયેલા અંજાર તાલુકાના ૧૬ ગામમાં કાટમાળ ઉપાડવાની કામગીરી અંજાર તાલુકા

પંચાયતના અધિકારીઓ, કર્મચારીઓ, તલાટી-સહમંત્રીઓ, ભૂકંપ આવાસ નિરીક્ષકો તથા કોન્ટ્રાક્ટરોને સોંપાઇ હતી. આ કાટમાળ ઉપાડવામાં રૂ. ૮૯,૮૦,૮૦૭ની રકમનો કથિત રીતે ભ્રષ્ટાચાર આચરવામાં આવ્યા સંબંધે ૪૨ જેટલા આરોપી વિરુદ્ધ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. આ કેસની સમગ્ર ટ્રાયલમાં ફરિયાદ પક્ષે ૮૫ દસ્તાવેજ અને ૮૧ મૌખિક છોડી મુકવાનો પંથોના નિવેદનો ઉપરાંત બેકના અધિકારીઓ, ગ્રામસેવકો, વહીવટદાર, ટી.ડી.ઓ., તાલુકા પંચાયત કલાર્ક, નાયબ સચિવ,

એફ.એસ.એલ. અધિકારી, પોલીસ અધિકારી તથા તપાસકર્તા અધિકારીઓના મૌખિક પુરાવાઓ લેવામાં આવ્યા હતા. આધાર-પુરાવાઓ તપાસી બંને પક્ષની દલીલો સાંભળીને અંજારના બીજા અધીક સેશન્સ જજ અને સ્પેશિયલ એ.સી.બી. જજ કમલેશ કે. શુક્લએ તમામ આરોપીઓ વિરુદ્ધ પૂરતા પુરાવાઓ ન હોવાથી નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવાનો હુકમ કર્યો છે. આ ચાલી રહેલા કેસ દરમિયાન આઠ આરોપી અસાન પામ્યા હોવાથી તેમની સામે કેસ એબેટ કરવામાં આવ્યો છે. ■

રંગીલા રાજકોટમાં લોકોએ દિવાળીની છેલ્લી ઘડીની ખરીદી કરતા શહેરના બજારમાં જાણે માનવમહેરામણ ઊમટ્યું હોય તેવો નજારો જોવા મળ્યો હતો.(તસ્વીર: પ્રવિણ સેદાણી, રાજકોટ)

ગાંધીધામની સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના એટીએમ મશીનમાં પૈસા જમા ન કરાવી

બેન્કના કર્મચારીએ ૧૧.૨૭ લાખની કરી ઉચાપત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજ: કચ્છના ઔદ્યોગિક પાટનગર ગાંધીધામ ખાતેની સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના એટીએમ મશીનમાં નાણાં જમા ન કરાવીને આ બેન્કના કર્મચારીએ જુદા-જુદા સમયે રૂ. ૧૧.૨૭ લાખની ઉચાપત કરી હોવાનો મામલો બહાર આવતાં બેન્કિંગ આલમમાં ચકચાર પ્રસરી જવા પામી છે.

આ અંગે શહેરના ટાગોર રોડ ઉપર આવેલા ફ્રેન્ડસ સ્ક્વેરમાં આવેલી સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા રિલાયન્સ સર્કલ શાખાના પ્રબંધકે ગાંધીધામ એ-ડિવિઝન પોલીસ મથકમાં, શાખાના પૂર્વ કેશ ઇન્ચાર્જ ખુશાલ હીરાલાલ ગજરા વિરુદ્ધ નોંધાવેલી ફરિયાદમાં જણાવ્યું હતું કે, ગત તા. ૦૫-૦૫-૨૦૨૫થી તા. ૦૭-૧૦-૨૦૨૫

સુધીના અરસામાં છેતરપિંડીનો આ બનાવ બન્યો હતો જેમાં ખુશાલની બદલી બાદ આ શાખાનાં એટીએમ મશીનમાં ખોટિયો સર્જતા મેનેજર અને જવાબદાર અધિકારીએ તપાસ હાથ ધરી હતી.

મશીનમાં દર્શાવતી રકમ કરતા રૂ. ૧૧,૨૭,૪૦૦ ઓછા જણાઈ આવતાં સીસીટીવી કેમેરાના ફૂટેજ ચકાસવામાં આવ્યાં હતાં જેમાં ખુશાલ મશીનમાં જમા કરાવવાનાં નાણાં પોતાના થેલામાં મૂકતો હોય તેવું દ્રશ્ય કેદ થયું હતું.

આ શખ્સની પૂછપરછ દરમિયાન પણ તે સંતોષકારક જવાબ આપી શક્યો ન હતો. હાલ આ નાણાકીય ઉચાપતના ગંભીર મામલામાં ગાંધીધામ પોલીસે વધુ તપાસ આરંભી છે. ■

વિગોડીમાં નિંદ્રાધીન પિતાની પથ્થર વડે ઘાતકી હત્યા નીપજાવનારા ફરાર પુત્રની ધરપકડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજ: ગત ૧૪મી ઓક્ટોબરના રોજ કચ્છના નખત્રાણ તાલુકાના વિગોડી ગામ મધ્યે ખાટલા ઉપર નિંદ્રાધીન થયેલા ૭૦ વર્ષીય વૃદ્ધ પિતા ફકીરમામદ નોંડેના મોઢા ઉપર પથ્થરના એકથી વધારે ઘા મારીને નિર્મમ હત્યા નીપજાવી ફરાર થઇ ગયેલા કળિયુગી પુત્ર અભુભખરને પોલીસે અંગિયા ટોલનાકા પાસેથી દબોચી લીધો હતો. આ અંગે નખત્રાણના પી.આઇ. એ.એમ.મકવાણાએ માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, વિગોડીના મક્ત નગરમાં રહેતા ૭૦ વર્ષીય વૃદ્ધ ફકીરમામદ નોંડેનો પુત્ર અભુભખર કંઇ કામકાજ ન કરતો હોવાથી તેઓ તેને અવારનવાર કમાવવા બાબતે ટપકો આપતા રહેતા હતા. માનસિક રીતે અસ્વસ્થ અને કોથિત સ્વભાવના અભુભખરે રાત્રે ઘરની બહાર ખાટલા ઉપર નિંદ્રાધીન થયેલા તેના પિતા ફકીરમામદના મોઢા ઉપર પથ્થર વડે હુમલો કરી, તેમની ઠંડા કલેજે હત્યા કરીને નાસી છૂટ્યો હતો.આ ચકચારી હત્યાના બનાવ અંગે મુત્તક ફકીરમામદના નાના ભાઇ ખમુએ નખત્રાણ પોલીસમથકે હત્યા સબબ ફરિયાદ નોંધાવી હતી.

પિતાનું દીમ ઢાળી દઈને નાસતા ફરતા અભુભખરને પૂર્વ ખાતમીના આધારે અંગિયા ટોલનાકા પાસેથી નખત્રાણ પોલીસે ઝડપી પાડી, આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હોવાનું પી.આઇ. એ.એમ. મકવાણાએ ઉમેર્યું હતું. ■

રાજકોટનું આકાશ આતશબાજીથી ઝળહળી ઊઠ્યું, લોકોએ આતશબાજીનો આનંદ માણ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: રાજકોટ મહાનગરપાલિકા દ્વારા ધનતેરસના દિવસે આતશબાજીનું આયોજન રાજકોટ ખાતે કરવામાં આવ્યું હતું. ખૂબ જ અવનવા ફટાકડા ફોડવામાં આવ્યા હતા અને આકાશી નજારો ઊડીને આંખે વળગે તેવો હતો. રેસકોર્સ મેદાન ખાતે કરવામાં આવેલી આતશબાજીના કાર્યક્રમનું ઉદઘાટન માજપ ઉપાધ્યક્ષ ડો. ભરત બોઘરાના હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે ભૂતપૂર્વ કેબિનેટ પ્રધાન ભાનુભટ્ટેન બાબરિયા, રાજયસભાના સાંસદ રામ મોકરિયા, મેયર નયનાબહેન પેઢડિયા સહિતના મહાનુભાવો હાજર રહ્યા હતા. વિવિધ ફટાકડાથી આકાશ સતત ટપ મિનિટ સુધી રંગબેરંગી દેખાતું હતું અને સતત ઝળહળતા આકાશ જોઈ લોકો પણ ઉત્સાહિત થયા હતા.

બાળકોથી લઈ મોટેરા સૌ કોઈએ આતશબાજીનો આનંદ માણ્યો હતો. મળતી માહિતી અનુસાર તંત્રએ રૂ. એક કરોડનો ખર્ચ આ આતશબાજી, લેસર શો વગેરેના કાર્યક્રમ માટે કર્યો હતો. ■

કેશોદના વૃદ્ધની રોકડ રકમ ગણતરીના કલાકોમાં શોધી આપી જૂનાગઢ પોલીસે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ: કેશોદથી ખરીદી કરવા આવેલા એક વૃદ્ધની રૂ. ૬૦,૦૦૦ની રોકડ રકમવાળી થેલી કોઈ રિક્ષામાં ભૂલાઈ ગઈ હતી, જેને જૂનાગઢના પોલીસકર્મીએ ગણતરીના કલાકોમાં શોધી આપી હતી. આ રોકડ રકમ સાથે તેમણે કરિયાણું ખરીદ્યું હતું. બન્ને તેઓ ભૂલથી રિક્ષામાં ભૂલી ગયા હતા. કેશોદના ગોકપલનગરમાં રહેતા વજુભાઈ વલ્લભભાઈ સુખા (૭૦) દિવાળી નિમિત્તે ખરીદી કરવા જૂનાગઢ આવ્યા હતા. ખરીદી પૂરી કરી રિક્ષા કરી તેઓ આઝાદ ચોક ખાતે ઊતર્યા હતા, પરંતુ રૂ. ૬૦,૦૦૦ની રોકડ રકમવાળી થેલી અને અનાજ કરિયાણાની થેલી તેઓ રિક્ષામાં ભૂલી ગયા હતા. વૃદ્ધ વજુભાઈએ એ ડિવિઝન પોલીસ સ્ટેશનનો સંપર્ક સાધ્યો હતો અને પોતાની વ્યથા ઠાલવી હતી. આટલી મોટી રકમ હોવાથી તેઓ ઘણા જ દુ:ખી હતા.

વૃદ્ધની ફરિયાદ બાદ પોલીસ તંત્ર હરકતમાં આવી ગયું અને ૧૫ જેટલા અલગ અલગ સ્થળોના સીસીટીવી કેમેરા ચેક કરવામાં આવ્યા હતા. એક ફૂટેજમાં રિક્ષા તળાવ તરફથી જતી દેખાતી હતી. ■